

Nisan 2020

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE SEKTÖREL UYGULAMA REHBERİ

Türkiye Uluslararası Karayolu Yük
Taşımacılığı

TEŞEKKÜRLER

Yaşanılmakta olan pandemi sürecinde, ilk günden bu yana ülkemizin ve ticaret ortaklarımızın ihtiyaçlarının karşılanması için büyük bir sorumluluk olarak fedakarca çalışan uluslararası nakliyecilerimize teşekkür ediyorum.

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

ULUSLARARASI NAKLİYECİLER DERNEĞİ

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE SEKTÖREL UYGULAMA REHBERİ

Bu rehber COVID-19 salgının kontrol altına alınması amacıyla ulusal düzeyde sürdürülen çalışmalar kapsamında Sağlık Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Mart 2020 tarihinden itibaren Türkiye uluslararası karayolu yük taşımacılığı sektörüne yönelik olarak yayımlanmış olan genelge, talimat ve yazılar doğrultusunda hayata geçirilen uygulamalara ilişkin özet bilgiler içermektedir.

Bu rehber yeni gelişmeler doğrultusunda güncellenerek WEB Sitemizde sektörümüz ve paydaşlarının kullanımı için yayınlanmaya devam edecektir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	2
SINIR GEÇİŞ İŞLEMLERİNDEKİ SON DURUM.....	2
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI'NDAN ULUSLARARASI YÜK TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN GENELGE.....	3-4
- YABANCI UYUKLU ŞOFÖRLERİN KAPIKULE'DE ŞOFÖR/RÖMORK DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GENELGESİ.....	5
COVID-19 SALGINI NEDENİYLE ULUSLARARASI YÜK TAŞIMALARINDA GETİRİLEN KOLAYLIKLAR.....	6
A. SINIR İŞLEMLERİ.....	6-8
B. YURTIÇİNDEKİ BELGE DENETİMLERİ.....	8-10
C. YURTDIŞINDAKİ BELGE DENETİMLERİ.....	10-13
D. KORONAVİRÜS DÖNEMİNDE ZORUNLU YURTDIŞI SEYAHATLER İÇİN BİLGİ EDİNME.....	14
PROFESYONEL SÜRÜCÜ VİZELERİ.....	15
A. TÜRKİYE'DE AÇIK OLAN KONSOLOSLUKLAR.....	15-16
B. FEDERAL ALMANYA İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SCHENGEN VİZELERİ HAKKINDA GENELGESİ.....	16
C. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURDUĞU YEŞİL HAT-HIZLI GEÇİŞ SİSTEMİ.....	16-19
D. UND'İN SÜRÜCÜ VİZELERİ KONUSUNDAKİ GİRİŞİMLER.....	19
E. YURTDIŞINDA SINIR GEÇİŞ KISITLAMALARI.....	20-22
GÜZERGAH SAPMALAR / ALTERNATİF GÜZERGAHLAR.....	22-26
GÜMRÜK İŞLEMLERİ.....	26-33
YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19) SALGINININ EKONOMİK VE SOSYAL HAYATA ETKİLERİNİN AZALTILMASI.....	33-41

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE SEKTÖREL UYGULAMA REHBERİ

GİRİŞ

Derneğimiz, ülkemiz ihracatının itici gücü olan Türkiye uluslararası karayolu yük taşımacılığı sektörünün en yetkin temsilcilerinden olup, örnek ve öncü bir meslek örgütüdür.

Temsil ettiğimiz sektör, tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınından en yoğun şekilde etkilenen sektörlerin başında gelse de, her türlü sorunla mücadele ederek, yurtiçi ve yurtdışındaki müşterilerine hizmetlerini sürdürme gayretindedir.

SINIR GEÇİŞ İŞLEMLERİNDEKİ SON DURUM

COVID-19 salgınına karşı alınan tedbirler kapsamında ülkemiz ticaretinin gerçekleştirildiği kara ve ro-ro sınır kapılarımızdan TIR araçlarının giriş ve çıkışlara getirilen kısıtlamalar, uluslararası yük taşımacılığı operasyonlarının aksamasına yol açarken, zorunlu güzergah değişiklikleri ve yurtdışında sınır geçişlerine getirilen ek kontroller nedeniyle uzun bekleme ve teslimatta gecikmelere maruz kalan taşımacılarımızın performansı olumsuz etkilenmiştir.

- 23 Şubat 2020 tarihinde Türkiye'nin İran ile olan sınır kapıları geçici olarak kapatılmıştır. İran tarafında kalan Türk araçları ve sürücülerinin Türkiye'ye girişleri tamamlandıktan sonra, İran-Türkiye sınırından araç geçişleri tamamen durmuştur.
- 29 Şubat 2020 tarihinde, Türkiye ile Irak arasındaki sınır kapıları, Sağlık Bakanlığı'nın emriyle ikinci bir emre kadar kapatılmıştır. Alınan bu tedbir sonrasında Irak'a açılan sınır kapılarımızdan, sadece daha önce çıkış yapmış Türk vatandaşlarının ve araçlarının girişine izin verilmesi, Türk vatandaşlarının çıkışı ve Irak veya üçüncü ülke vatandaşlarının girişleri yasaklanmıştır.
- İran güzergahı kapalı olduğundan, Gürcistan ve Azerbaycan'a açılan sınır kapılarımızdan yapılan taşımalar yoğunluk nedeniyle aksamalarla devam etmektedir.
- Habur sınır kapısında yaşanan bu durum nedeniyle olağanüstü bir yoğunluk meydana gelmiş olup, çözüme yönelik gerekli düzenlemeler ve ikinci bir duyuru yapılanaya kadar, Irak'a yurt içinden ve yurt dışından yükleme yapılmaması, yüklenmiş araçların da kapıya yönlendirilmemesi konusunda sektör firmaları uyarılmıştır. 1 Mart 2020 tarihinde, Sağlık Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığının onayladığı yeni süreç kapsamında Irak'a Habur Sınır Kapısı üzerinden gerçekleştirilen taşımalar, belirlenen tampon bölgede sürücü veya römork değişikliği ile taşımaları gerçekleştirilebilmektedir (Sürücülere Maske takma zorunluluğu getirilmiştir).
- COVID-19 salgını kapsamında alınan sağlık tedbirleri kapsamında 19 Mart 2020 tarihinde Yunanistan'a açılan Pazarkule, İpsala kara hudut ve Uzunköprü demir yolu hudut kapıları ile Bulgaristan'a açılan Dereköy, Hamzabeyli ve Kapıkule kara hudut kapılarından yolcu giriş-çıkışı yasaklanmış; bu sınır kapılarından giren Türk sürücüler için 14-gün zorunlu karantina uygulaması getirilmiştir.
- İtalya ve Fransa'ya Ro-Ro ile gerçekleştirilen sefer sayıları, bu ülkelerde alınan sağlık tedbirleri nedeniyle düşürülmekte ve seferlerde sık ertelemeler vuku bulmaktadır.
- Türkiye'deki Schengen ülke konsolosluklarının büyük çoğunluğunun kapatılmış olması nedeniyle, sürücülerin vize başvuruları artık kabul edilmemekte, vize temin edilememektedir.

❖ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI'NDAN ULUSLARARASI YÜK TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN GENELGE

İçişleri Bakanlığı, İller İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 9 Nisan 2020 tarihinde yayınlanan genelge kapsamında, uluslararası ticaret amacıyla İran ve Irak Sınır Kapılarından giriş çıkışlar hariç olmak üzere (anılan kapılardan geri alınmamak kaydıyla sadece yabancı uyruklu tır şoförleri çıkış yapabilecektir) ülkemizden transit geçecek araç ve şoförler ile ülkemize giriş/çıkış yapacak araç ve şoförlere aşağıda belirtilen şartların sağlanması halinde geçiş izni verilecektir.

A. TÜRKİYE'DEN TRANSİT GEÇECEK ARAÇLAR VE ŞOFÖRLER

1. Koronavirüsle mücadele kapsamında araç şoförünün sağlık kontrolü sağlık birimlerince yapılacak ve bahse konu hastalığa ilişkin semptomların görüldüğü kişi/kişilere geçiş izni verilmeyecektir.
2. Giriş yapan araçlar dezenfeksiyon işlemine tabi tutulacaktır.
3. Şoförlerin yurt içindeki molalarında ve diğer insanlarla temas halinde olabilecekleri her noktada maske takmaları, araçlarında yeterli miktarda maske, dezenfektan, uzun süre yetecek gıda malzemesi bulundurmaları sağlanacaktır.
4. Gümrük idarelerince transit geçecek araçların geçecekleri güzergâhlar ve mola yerleri belirlenecek ve transit geçecek tüm araçların "araç takip sistemi" üzerinden takip edilmesi suretiyle en uzak sınır kapısından 36 saat, diğer sınır kapılarından 24 saat içinde ayrılmaları sağlanacaktır. (Bu süreler; yol durumu, hava şartları, çıkış yapılacak gümrük idaresindeki yoğunluk durumu vb. hususlar dikkate alınarak ilgili gümrük idaresince 48 saate kadar uzatılabilecektir).
5. Gümrük idarelerince belirlenecek mola yerlerinde ilgili Valilik/Kaymakamlıklarca gerekli sağlık ve güvenlik tedbirleri alınacaktır.
6. Türkiye içine transit geçecek şoförlerden zaruri haller dışında duraklama, bekleme yapmayacaklarına ilişkin İçişleri Bakanlığı birimlerince giriş kapılarında bir taahhütname alınacak, bu taahhütname ile şoför, yükümlülükleri ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde kendisine Umumi Hıfzıssıhha Kanunu uyarınca ceza uygulanacağı hususunda bilgilendirilecektir.
7. Giriş izni verilmeden önce araçların ülkemizden geçerek çıkış yapacağı ülke tarafından kabul edileceği hususunda emin olunacak, araçların ülkemizden çıkması halinde giriş yapacağı ülke tarafından kabul edilmemesi halinde ise bu araçların girişi onaylanmayacaktır.

B. TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPACAK ŞOFÖRLER

1. Koronavirüs kapsamında araç şoförünün sağlık kontrolü sağlık birimlerince yapılacak ve bahse konu hastalığa ilişkin semptomların görüldüğü kişi/kişilere geçiş izni verilemeyecektir.
2. Giriş yapan araçlar dezenfeksiyon işlemine tabi tutulacaktır.
3. Şoförlere yurt içindeki mola yerlerinde ve diğer insanlarla temas halinde olabilecekleri her noktada maske takmaları, araçlarında yeterli miktarda maske, dezenfektan, uzun süre yetecek gıda malzemesi bulundurmaları gerektiği bildirilecek, ihtiyaç görülmesi halinde mola yerlerinin Devlet tarafından belirlenebileceği ve eskort eşliğinde yolculuk edebilecekleri hususu İçişleri Bakanlığı birimlerince şoförlere tebliğ edilecektir.
  - a) **Şoförlerin Türk uyruklu olması halinde;** Sağlık Bakanlığı birimlerince muayene edildikten ve ikametgâhında 14 günlük ev karantinasını kabul ettiklerini belirten taahhütnameyi imzaladıktan sonra ülkemize giriş yapmalarına izin verilecek, ikamet ve kimlik bilgileri, gerekli kontrollerin sağlanması için bulunacağı ilin Sağlık Müdürlüklerine bildirilecektir.
  - b) **Şoförlerin Yabancı uyruklu olması halinde;** taşıma işlemlerinin izole alanda şoför değişimi ve/veya römork/yük değişimi suretiyle yapılması, mümkün olmaması halinde ise 14 günlük karantina süresini bekledikten sonra ülkeye girişlerine izin verilmesi sağlanacaktır.
  - c) Gümrük idarelerince; ülkemizde yük bırakacak yabancı şoförlerin geçecekleri güzergâhlar ve azami süreler, yol durumu, hava şartları, gümrük idaresindeki yoğunluk durumu vb. hususlar da göz önünde bulundurularak belirlenecek ve araçların mola güzergâhlarında ilgili Valilik/Kaymakamlıklar tarafından gerekli sağlık ve güvenlik tedbirleri alınacaktır. Anılan yabancı şoförlerden zaruri haller dışında duraklama ve bekleme yapmayacaklarına ilişkin İçişleri Bakanlığı birimlerince bir taahhütname

alınacak, bu taahhütname ile şoför, yükümlülükleri ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde kendisine Umumi Hıfzıssıhha Kanunu uyarınca ceza uygulanacağı hususunda bilgilendirilecektir.

d) Ülkemiz açısından aciliyet arz eden ilaç, tıbbi malzeme ve gıda maddeleri taşıyan yabancı araçların/şoförlerin girişlerine şoför değişimi veya römork/yük değişimi, yapılması mümkün değilse gerekli sağlık muayenesi/kontrolleri yapılmak ve gerekli koruyucu tedbirleri almak şartı ile 14 günlük karantina süresi beklenmeden izin verilebilecektir.

e) Bulgaristan, Azerbaycan, Nahçıvan ve Gürcistan uyruklu şoförler, belirlenecek izole alanlarda 14 günlük karantina süresini beklemeden gerekli sağlık muayenesi yapıldıktan ve araçları dezenfekte edildikten sonra ülkemize girebilecektir. Bu madde kapsamında Ülkemizde yük bırakacak şoförlere, bu Genelgenin A bölümünün ilgili maddeleri uygulanacak; 4. madde ise gidecekleri güzergâhlar doğrultusunda uygulanacaktır.

C. TÜRKİYE'DEN ÇIKIŞ YAPACAK ŞOFÖRLER

1. Türk şoförlerin bu Genelgenin B bölümü 3. maddesi (a) fıkrası uyarınca ev karantinasında kalmaları gereken süreyi tamamlamadıklarının tespit edilmesi çıkışlarına izin verilmeyecektir,

2. Türk uyruklu şoförlerin çıkış kapısına geldiklerinde beraberlerinde maske, dezenfektan malzemeleri, uzun süre yetecek gıda maddesi bulundurmaları istenecek ayrıca şoförlere varış ülkelerinde ve güzergâh boyunca kimseyle temas etmeden, sosyal mesafeyi koruyarak iletişim kurması ve yüklerini boşaltarak vakit kaybetmeden geri dönmeleri konusunda uyarıda bulunulacaktır.

3. Yabancı şoförlerin çıkışlarında, Genelgede belirtilen kurallara uyup uymadığı kontrol edilecek, kurallara uyulmadığı tespit edilir ise İçişleri Bakanlığının ilgili birimleri tarafından cezai işlem uygulanıp yurda tekrar girişleri engellenecektir.

D. RORO SEFERLERİNDE UYGULANACAK KURALLAR

1. RoRo taşımacılığı kapsamında, yalnızca römork/konteyner taşınması yapılacak olup, yolcu ve komple araç taşımacılığına izin verilmeyecektir. Liman Mülki İdare Amirinin uygun göreceği zaruri durumlar sebebi ile şoför alınacak olması halinde bu Genelgede belirtilen tüm kuralların yurda giriş ve çıkış esnasında kendileri için de uygulanacağı Liman Mülki İdare Amirliğince şoförlere tebliğ edilecektir,

2. Gemilere binmesi 1. maddeye göre uygun görülen şoförlerin, gemi mürettebatı ve varsa yolcular ile sosyal izolasyonunun sağlanması zorunluluğu gemi kaptanına ve diğer ilgililere Liman Mülki İdare Amirliğince tebliğ edilecektir.

3. Ülkemize RoRo seferi ile gelen tırlar şoförlerine teslim edilmeden önce şoför kabini başta olmak üzere araçların dezenfeksiyonu yapılacaktır. Yukarıda belirtilen tedbirlere ilişkin; Vali/Kaymakam ve Sınır Kapısı Mülki İdare Amirleri tarafından sınır kapılarında görevli tüm kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli kararların alınarak, çalışmaların ivedilikle planlanması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi talep edilmektedir.

❖ YABANCI UYUKLU ŞOFÖRLERİN KAPIKULE'DE ŞOFÖR/RÖMORK DEĞİŞİKLİĞİNE DAİR İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GENELGESİ

Koronavirüs (Covid19) salgını nedeniyle birçok ülke ile sınır kapılarımızdan geçişler durdurulmuş ve pek çok ülke vatandaşının ülkemize girişi yasaklanmıştır. İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan genelgelerde; dış ticaretin devam etmesi adına ülkemize giriş çıkış yapması zorunlu olan tır şoförleri başta olmak üzere, ilgili kişilerin giriş çıkışlarında uygulanacak usul ve esasların Sağlık Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının görüşlerine göre belirleneceği bildirilmiştir.

Bu kapsamda, uluslararası ticaretin daha sağlıklı ve hızlı sürdürülebilmesi, ticari açıdan çok önemli bir konumda bulunan Bulgaristan sınırımızdaki Kapıkule Sınır Kapısında karşılaşılan sorunların önüne geçilmesi amaçlarıyla 09.04.2020 tarihli ve 6360 sayılı Genelge ile, yük taşımacılığının aşağıda sıralanan hususlar çerçevesinde uygulanmasına karar verilmiştir:

- Kapıkule Sınır Kapısı yakınında bulunan GTİ TIR Parkı izole alanında hali hazırda Türk uyruklu şoförler için uygulanan şoför veya römork değişimi işlemleri yabancı uyruklu şoförler için de her türlü sağlık kontrolünden geçmek, araçları dezenfekte edilmek ve Türkiye'ye giriş yapmamak koşulu ile uygulanabilecektir.
- Yabancı uyruklu şoförler Bulgaristan'dan Türkiye'ye giriş yapmak istediklerinde, römork/çekici değişikliği yapacaklarını, ihracat/ithalat yükü taşıyan araçların bilgisinin de bulunacağı bir form ile beyan edeceklerdir.
- İhracat yükü taşıyan aracın TIR parklarında olup olmadığı sistem üzerinden kontrol edilecektir.
- İhracat yükü taşıyan aracın TIR parklarında olmaması halinde aracın Kapıkule gümrük sahasına girişine izin verilmeyecektir.
- İhracat yükü taşıyan aracın TIR parklarında olduğu teyit edilirse, ithalat yükü taşıyan aracın dezenfeksiyon işlemine müteakip plaka okuma sistemi üzerinden saha giriş kaydı yapılacaktır.
- Yasaklı ülke çıkışlı ve 14 günlük izolasyon süresi dolmamış yabancı sürücü pasaport noktasına geldiğinde römork/şoför değişikliği yapmak istediğini beyan eden formu görevli polis memuruna verecektir.
- Pasaport işlemine müteakip aynı peronda şoförün sağlık kontrolü Sağlık Bakanlığı personeline yapılacaktır.
- Değişim yapacak yabancı şoför sağlık birimine pasaport ve iletişim bilgilerini verecektir.
- Gümrük işlem süreçleri tamamlandıktan sonra Türkiye'ye giriş yönündeki araç, çıkış yönündeki değişim aracı ile GTİ TIR Parkı izole alanda buluşacaktır.
- Her iki yöndeki araçların hazır olması halinde araçlar en kısa sürede römork/şoför değişikliğine tabi tutularak işlem süreçleri tamamlanacaktır.
- Mahreçten gelen yabancı uyruklu şoför bu kez çıkış yönüne geçerek pasaport dahil gümrük işlem süreçlerini tamamlayacaktır.

COVID-19 SALGINI NEDENİYLE ULUSLARARASI YÜK TAŞIMALARINDA GETİRİLEN KOLAYLIKLAR

A. SINIR İŞLEMLERİ

Karayoluyla İhracatımız “Temassız Ticaret” Modeliyle Sürdürülüyor

Bilim Kurulu kararları ve Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarının talimatları doğrultusunda dış sınırlarımızda bazı tedbirler uygulamaya konmaktadır. Bu tedbirlerinin etkilerinin, ticaretin akışını kesintiye uğratmaması amacıyla sınırlandırılmasına gayret gösterilmektedir.

Bu çerçevede, Türkiye İran, Irak ve Bulgaristan olmak üzere komşu ülkeler ile “temassız ticarete” dayalı bir yaklaşım benimsemiştir. Bu yaklaşımın temel fikri kişiden kişiye temasın sınırlandırılması ve hastalığın yayılması olasılığının ortadan kaldırılmasıdır. Bu şekilde, ticaret ortaklarıyla sıkıntısız bir akış sağlanması amaçlanmıştır.

Bu amaçlarla, Türk ve yabancı taşımacılık şirketlerine ve sürücülerine, 14 günlük karantina prosedürü kapsamında beklememek üzere römork, sürücü veya konteyner değişimi imkanı sağlanmıştır.

“Temassız Ticaret” olarak tanımlanan bu operasyon ilk olarak 1 Mart 2020 itibarıyla tampon bölgede (Türkiye ile Irak sınırları arasında) uygulamaya başlatılmış olup, karşılıklı taşımalar 20 Mart tarihinde yeni bir model üzerinden gerçekleştirilmeye başlamıştır.

Habur Sınır Kapısı’nda Temassız Ticaret

UND’nin katkılarıyla hayata geçirilen yeni model şu şekilde işlemektedir:

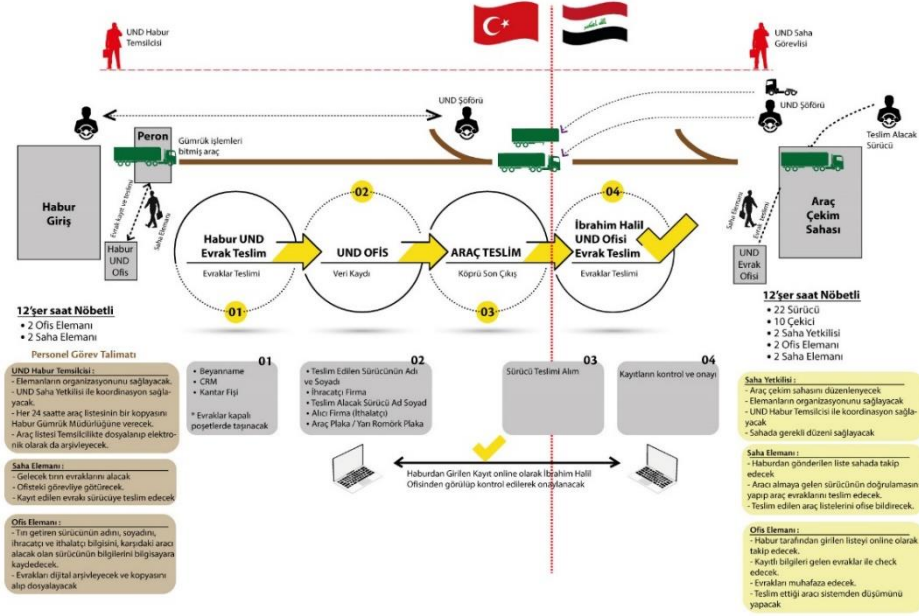
- Sürücü Habur sınır kapısına giriş yapıp, gümrük işlemlerini bitirdikten sonra, UND saha görevlisine evraklarını teslim eder.
- UND saha görevlisi aldığı evrakları UND ofis yetkilisine vererek; sürücü adını, soyadını, ihracatçı, ithalatçı, plaka ve karşıdan aracı teslim alacak sürücünün isim soy isim bilgilerini sisteme kaydeder (Sisteme kaydedilen bilgileri UND İbrahim Halil gümrük ofisi anlık olarak görmektedir.)
- Bu işlemler bittikten sonra sürücü, gümrük evraklarının bulunduğu kapalı evrak poşeti ile birlikte aracı tampon bölgede bırakır.

- Tampon bölgeden UND'nin belirlediği sabit sürücüler aracı İbrahim Halil gümrüğündeki sahaya götürür ve kendisine teslim edilen kapalı evrak poşeti ile araç anahtarı UND yetkili tarafından İbrahim Halil saha görevlisine teslim eder; saha görevlisi aracın sahaya geldiğini sisteme işler.

1 Mart-16 Nisan tarihleri arasında, ticari amaçla 83 bin 170 araç ile giriş ve çıkış yapılmıştır (20 Nisan itibarıyla günlük 1319 çıkış ve 1100 giriş olmak üzere salgın öncesi işlem hacmine ulaşılmıştır).

UND HABUR - İBRAHİM HALİL GÜMRÜĞÜ ARAÇ ÇIKIŞ ŞEMASI

Kapikule Sınır Kapısı'nda Temassız Ticaret

Kapikule'de ise, "Temassız Ticaret" uygulaması 20 Mart'ta başlatılmış olup, hem Türk hem yabancı taşımacıların Türk-Bulgar sınırında römork, sürücü veya konteyner değişimi gerçekleştirmesi sağlanmıştır

Daha sonra 24 Mart 2020 tarihinde, tampon bölge, yabancı nakliyecilere Türk ve Bulgar sınır kapıları arasındaki tampon bölgede konteynerlerini, römorklarını veya sürücülerini değiştirmek için daha fazla alan sağlamak amacıyla Türk sürücüler için, gümrük çıkış hattından önceki TIR park alanına doğru genişletilmiştir.

Hastalığın bulaşma riskini ortadan kaldırmak üzere, konteyner ve römorklar her değişim öncesinde tamamen dezenfekte edilmektedir.

Bu sayede, 14 günlük karantina zorunluluğu beklenmeden ticaretin akışının sürmesi sağlanmıştır.

B. YURTIÇİNDEKİ BELGE DENETİMLERİ

• YETKİ BELGESİ VERİLMESİNE DAİR ALINAN KORONAVİRÜS TEDBİRLERİ

7 Nisan 2020 tarihli ve 27671623-249-E.23110 sayılı geçici /sürelî düzenleme kapsamında, Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından koronavirüsün (COVID-19) yayılımının önlenmesi ve vatandaşlara etkisinin en aza indirilmesini teminen; 3 Nisan 2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde ilk defa yetki belgesi düzenleme işlemleri geçici olarak durdurulduğu bildirilmiştir. Ancak yapılan güncelleme ile mevcut yetki belgesi sahipleri taşıtlarını yetki belgelerine kayıt ettirebileceklerdir.

Bu kapsamda, yapılan güncelleme ile özetle;

- Mevcut yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesi eki taşıt belgelerine taşıt ilave taleplerinin karşılanacağı,
- 03.04.2020 tarihi mesai saati bitimine kadar Bakanlığa, Bölge Müdürlüklerine veya Ticaret Odalarına müracaat edenlerden, henüz işlemleri tamamlanmayan ilk defa yetki belgesi taleplerinin karşılanacağı,
- Ayrıca faks veya e-posta ile gelen taleplerin, belge asılları istenmeden karşılanacağı bildirilmektedir.

- **YETKİ BELGELERİNDE ASGARİ KAPASİTE KAYBINA İLİŞKİN KORONAVİRÜS TEDBİRİ**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği (KTY) çerçevesinde düzenlenen yetki belgeleriyle ilgili olarak;

- KTY'nin 14 üncü maddesinin 21 inci fıkrası gereğince asgari kapasite kaybına ilişkin 630 günlük süre hesabının **01.03.2020 tarihinden başlamak üzere durdurulması** hususu uygun görülmüştür.

Bahse konu 14 üncü madde 21 inci fıkra aşağıda sunulmaktadır:

(21) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgesi eki taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarının;

a) Kazaya uğradığı, yandığı, hurdaya ayrıldığı veya benzer bir mücbir sebepten dolayı iş göremez duruma geldiği,

b) Satıldığı,

c) Kendi istekleriyle düşüldüğü,

ç) Yaşları nedeniyle asgari kapasiteden sayılmadığı,

d) 24 üncü maddenin üçüncü fıkrası gereğince re'sen düşüldüğü,

tarihler esas alınmak kaydıyla, bu maddede öngörülen asgari kapasite şartını kaybetmeleri ve asgari kapasitenin kaybedildiği süre toplamının, 17 nci maddede belirlenen yetki belgesi geçerlilik süresi boyunca 630 takvim gününden fazla olması halinde, yetki belgesi iptal edilir.

- **UBAK BELGELERİNDE GEÇİCİ MUAFİYET**

UBAK İzin Belgelerinden sorumlu uluslararası kuruluş olan Uluslararası Taşımacılık Forumu (ITF) Sekreteryasınca üye ülkelere yapılan bilgilendirmede, Söz konusu salgın nedeniyle taşımacıların sıkıntı yaşamamalarını teminen;

-UBAK İzin Belgeleri yanında sunulan ve 12 Mart 2020 tarihi itibarıyla süresi dolmuş olan Çekici ve Romörk / Yarı Römork İçin Yola Elverişlilik Belgelerinin (The roadworthiness test for the motor vehicle and the trailer or semitrailer) 30 Haziran 2020'ye kadar geçerli kabul edilmesi,

-Taşıma operasyonu esnasında Covid-19'dan kaynaklı prosedürler nedeniyle süresi dolan Kısa Süreli UBAK İzin Belgelerinin taşıma bitinceye kadar kabul edilmesi, yönünde 1 Nisan – 30 Haziran tarihleri arasında üye ülkelerce kolaylık sağlanması tavsiye edilmiştir.

Bu çerçevede, yaşanan mevcut durum dikkate alınarak UBAK İzin Belgeleriyle yapılan taşımalarda herhangi bir sıkıntı yaşanmamasını teminen, yukarıda belirtilen geçici muafiyetlere ilişkin UBAK üyesi ülkeler gerekli kolaylığı sağlayacaktır.”

- **ARAÇ MUAYENE BELGELERİ**

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle araç muayene sürelerini uzatmıştır.

Bakanlığın "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"i Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğe eklenen geçici maddeyle araç muayene süreleri yeniden düzenlenmiştir.

Buna göre, Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen Covid-19 salgını nedeniyle süresi gelen araçlarının muayenesini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde gerçekleştiremeyen motorlu taşıt sahipleri, söz konusu sürenin bitiminden itibaren 45 gün içinde bu işlemi yaptırabilecektir. Bu süreler gerektiğinde Bakanlıkça uzatılabilecektir.

- **TEHLİKELİ MADDE TAŞIMACILIĞI SÜRÜCÜ EĞİTİM SERTİFİKASININ (SRC 5) UZATILMASI**

Çin Halk Cumhuriyeti'nde ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan Koronavirüs (Kovid 19) salgını ile mücadele kapsamında ülkemizde alınan tedbirlere ilave olarak Bakanlığımız almış olduğu "1/3/2020 ile 1/11/2020 tarihleri arasında Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Sertifikası (TMGDS) veya Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC-5) süresi dolan/dolacak olan kişilerin; - Sertifika süreleri 30/11/2020 tarihine kadar uzatılmıştır"

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın 7 Nisan 2020 tarihinde UNECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu) ile imzaladığı Special Multilateral Agreement M24 ile ; 1/3/2020 ile 1/11/2020 tarihleri arasında süresi dolan/ dolacak sürücülerin SRC5 (Temel+Tanker) Sertifikaları ADR Konvansiyonuna taraf olan ülkelerde 1 Aralık 2020 tarihine kadar geçerli olacaktır.

- **ŞEHİRLERARASI SEYAHAT VE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞINDA İBRAZ EDİLECEK EVRAKLAR**

İçişleri Bakanlığı tarafından 09.04.2020 tarihli Uluslararası Yük Taşımacılığı konulu genelgeye istinaden; "bu tarih itibariyle ülkemizden çıkış yapacak olan Türk uyruklu şoförlerin çıkış kapısına geldiklerinde beraberlerinde maske, dezenfektan, uzun süre yetecek gıda malzemesi bulundurması ayrıca; şoförlere varış ülkelerinde ve güzergah boyunca kimseyle temas etmeden, sosyal mesafeyi koruyarak iletişim kurması ve yüklerini boşaltarak vakit kaybetmeden geri dönmeleri" anılan genelgede talimatlandırılmıştır.

- **TOBB'DAN BİR KISIM TIR KARNELERİNİN GEÇERLİLİK SÜRELERİNİN UZATILMASI**

Halihazırda düzenlenen TIR Karnelerinin geçerlilik süresi 120 gün olarak uygulanmakta ve geçerlilik bitiş tarihi karne üzerine kaşe ile tatbik edilmektedir.

Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği nezdinde yapılan girişimler neticesinde 15 Aralık 2019 - 31 Ocak 2020 arasında düzenlenen ve henüz kullanılmamış olan TIR Karnelerinin geçerlilik sürelerinin 120 günün üzerine 90 gün eklenerek uzatılmasına karar verilmiştir. Örnek olarak; 2 Ocak 2020 tarihinde düzenlenerek TIR Karne Hamiline teslim edilen bir TIR Karnesinin normal geçerlilik süresi 1 Mayıs 2020 tarihinde bitmekteyken, 90 gün uzatılarak 30 Temmuz 2020 olarak güncellenecektir.

Söz konusu tarih aralığında düzenlenen ve henüz kullanılmamış olan karneler için süre uzatma işlemi TIR iş ve işlemlerinin takip edildiği yazılımlar üzerinden gerçekleştirilmiş olup Karne üzerindeki tarihler ise TIR Karnesi düzenlemeye yetkili Odalar tarafından mühür tatbik edilerek düzeltilecektir.

.....

C. YURTDIŞINDAKİ BELGE DENETİMLERİ

- **SÜRÜCÜ ÇALIŞMA VE DİNLENME SÜRELERİ**

Koronavirüs şartları nedeni ile sürücülerin çalışma ve dinlenme süreleri AETR Sözleşmesinin (Uluslararası Karayolu Taşımacılığında Çalışan Mürettebatın Çalışma Koşullarına Dair Avrupa Sözleşmesi) 9 ncu maddesinde düzenlemiştir.

Madde 9; İstisnalar.

Sürücü, sürüş emniyetini tehlikeye atmamak, araçta bulunan kişilerin, aracın ve kendisinin veya araçtaki yükün emniyetini sağlamak üzere, uygun bir park yerine ulaşıncaya kadar, makul ölçülerde bu sözleşmenin hükümlerinden sapabilir. Sürücü, sözleşme hükümlerinin dışına çıkma nedenini ve çıkma şeklini, kayıt sayfası (Analog takograf kağıdı) veya kontrol cihazının (Dijital takograf yazıcı çıktısı) yazıcı

çıkışı veya görev listesi üzerinde ve en geç uygun bir durma yerine ulaştığında belirtecektir. Buna göre sürücünün hareket tarzı aşağıda açıklanmıştır;

Sürücü, kısıtlama veya zorlama başladığı anda takograftan bir 24 saat etkinlik çıkışı olarak arkasındaki bilgileri doldurmalı ve imzalamalı ve olayı kısaca yazmalıdır.

Kısıtlama veya zorlama bittiğinde, dinlenecekse uygun bir park yerine ulaştığında, takograftan bir 24 saat etkinlik çıkışı daha almalı ve yine arkasındaki bilgileri doldurarak imzalamalı, kısıtlamanın / zorlamanın bittiğini not etmelidir. Bu kayıtları 30 gün yanında bulundurmalı ve denetlemelerde göstermelidir. 30 gün sonunda bu kayıtları şirketine teslim etmeli, şirkette bu kayıtları 12 ay süre ile saklamalıdır.

- **GÜRCİSTAN, İRAN ÜZERİNDEN TRANSİT ORTA ASYA ÜLKELERİNE GİDEN TÜRK ARAÇLARINDAN TÜRKİYE'YE DÖNÜŞTE GÜRCİSTAN TRANSİT BELGE İSTEMEYECEK**

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada; Gürcistan tarafı İran üzerinden transit taşıma yaparak Orta Asya ülkelerine giden taşıtlarımızın ülkemize dönüşlerinde Gürcistan transit geçiş belgesi istenmeyeceği bildirilmiştir.

- **KAZAKİSTAN/RUSYA TRANSİT GEÇİŞ BELGELERİ HAKKINDA**

Koronavirüs (COVID 19) salgını nedeniyle Türkmenistan güzergahı kapanmıştır.

Bu kapsamda, Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, Orta Asya ülkelerine taşıma yapmak üzere ülkemizden çıkış yapmış olan ve Rusya/Kazakistan transit geçiş belgesi tahsis edilmemiş olan taşıtlarımızın yaşanan bu durumdan olumsuz etkilenmemeleri ve alternatif taşıma güzergahlarını kullanabilmeleri amacıyla, Firmalarımızın doğrudan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine başvurmaları halinde, söz konusu firmaların halihazırda yurt dışında bulunan taşıtlarına 15 Nisan 2020 tarihine kadar Kazakistan ve/veya Rusya transit geçiş belgelerinin tahsis edilmesinin uygun görüldüğü bildirilmiştir.

- **BULGARİSTAN E-TOLL UYGULAMASI HAKKINDA**

Bulgaristan Sofya Büyükelçiliğimiz tarafından yayınlanan duyuru metni ile E-toll (vinyet) uygulaması hakkında Bulgaristan Makamlarıyla temasa geçildiği, Yol Altyapı Ajansı tarafından "free-flow" yöntemi kullanıldığı takdirde ücretlendirmenin kilometre hesabına göre yapıldığının, cezai bir durumun zaten oluşmadığının, öte yandan, içinde bulunduğumuz olağanüstü şartlardan ötürü esnek davranışlarının ve anlayış gösterdiklerinin belirtildiği ifade edildi.

- **ÖZBEKİSTAN'A TAŞIMALARDA ELEKTRONİK ÖZET ÖN BEYAN ZORUNLU HALE GELDİ**

02.04.2020 tarihi itibarıyla Özbekistan'a yapılacak karayolu taşımalarda elektronik özet ön beyanın zorunlu hale geleceği bildirilmektedir.

Bu kapsamda, araçların Özbekistan Cumhuriyeti gümrük sınırlarına varışlarından 1 saat önceden elektronik beyanlarını göndermelerinin zorunlu olduğu belirtilmekte olup IRU TIR EPD sisteminde Özbekistan Gümrük Kapıları ile ilgili güncellemelerin yapıldığı ve Özbekistan'a gerçekleşecek taşımalar için kullanılabilir olduğu bildirilmektedir.

• GÜRCİSTAN'A TAŞIMACILIKTA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Ülkeye girince ya da girmeden önce çekici+yarı römork için ayrı ayrı zorunlu trafik poliçesi düzenlenmesi gerekmektedir. www.tpl.ge web adresi üzerinden kredi kartıyla işlem gerçekleştirilebilir. Sigorta yaptırmaksızın seyir hali ceza getirir.
- Ağır vasıta kullanımına uygun sürücü ehliyeti gerekir.
- Geçiş belgeleri üzerinde silinti, yazının üzerine çizgi çekilerek tekrar yazılması gibi durumlarda belge Gürcistan makamlarınca kabul edilmemektedir.
- Geçiş belgesi ve CMR poliçesine kaşe uygulanır. Kaşelenmemiş CMR poliçeleri ibraz edilmemiş kabul edilir ve ağır cezai yaptırım getirir.
- Taşınan eşya ADR konvansiyonuna (Tehlikeli-Yanıcı madde vs.) dahilse sürücüde yanıcı ehliyeti olmalıdır. Haricen diğer koşulların uygun olması gerekir.
- Rusya üzerinden gerçekleştirilecek taşımalarda Rusya'nın gabari standartları (tonaj) baz alınmışsa Gürcistan'da bir sorun yaşanmaz. Haricinde en, boy, yükseklik için Avrupa standartları kabul görür. Buradan ulaşabilirsiniz
- Gabari dışı taşımalarda taşıtın ölçüleri, mesafe ve sınır kapılarına göre farklılık gösteren refakat hizmet bedeli yansıtılır.
- Trafik kurallarına aşırı ölçekte dikkat edilmelidir.
- Gürcistan'ı transit geçen araçlar zaman zaman tam tespit (XRAY, eşyanın boşaltılarak sayılması, tartılması ve tekrar yüklenmesi) kontrolleri için sınır gümrüğünden Tiflis iç gümrüğüne çevrilebilmektedirler. Kontroller için 8-20 gün arasında beklemeler yaşanabilmektedir.
- Gürcistan vergi kanunlarına göre ülkeye sadece, araca fabrikasınca takılan ve trafiğe ilk çıktığı haliyle üzerinde olan standart yakıt depolarındaki akaryakıtı giriş müsaadesi verilir. Depolar şişirilmişse, tek depolu araca ikinci depo takılmışsa bu Gürcistan makamlarının online bağlandıkları bir sistemde sorgulanacak ve aracınıza ilk sefer için 2000 Lari, ikinci sefer için 4000 Lari ceza yazılacaktır. Haricen yakıtta da el konulacaktır.
- Dönüş güzergahında Gürcistan'a üçüncü ülke taşıması stoklardaki belgesizlik nedeniyle mümkün değil. Böyle bir taşıma planlaması sonuçsuz kalacaktır.

• GÜRCİSTAN'I TRANSİT GEÇEN ARAÇLARA YÖNELİK YAKIT KONTROLLERİ

Gürcistan sadece Azerbaycan sınırından girişleri kapsayan kısıtlamaya gitmiştir.

- 1- Yüklü uluslararası taşıma yapan araçlar için bir kısıtlama getirilmemiştir.
- 2- Boş transit araçlar ayda iki kere 500 litre ile geçebilecektir.
- 3- Gürcistan'ı 1 ay içinde ikinci seferden sonra transit geçecek boş araçlarda maksimum 50 litre yakıt bulunabilir.

• KAZAKİSTAN'A TIR KARNESİZ TAŞIMA YAPILMAMASI

Nur-Sultan Ticaret Müşavirliğinden iletilen bilgilendirmeye göre; geçtiğimiz günlerde Özbekistan-Kazakistan sınır bölgesindeki Tazhen kapısında TIR Karnesi olmayan araçların bekletildiği, bahse konu araçlara Kazak Gümrüğüne eskort araç sağlanmadığı ve bu araçların gümrük müşavirliklerine yönlendirildikleri belirtilmiştir. Temas edilen Kazak Makamları, devam eden salgın süreci nedeniyle eskort uygulamasının askıya alındığını ve tırlara bu yönde bir hizmet verilmesinin mümkün olmadığını, gümrük müşavirlikleri üzerinden gerçekleştirilecek işlemlerle geçişlerinin sağlanabileceğini ifade etmişlerdir.

TIR Karne'siz gelecek araçlar için CMR başına ücretlerin talep edilmesi nedeniyle ilave maliyetler söz konusu olacaktır. Tır Karnesiz sürücülerin hem sigorta işlemleri, hem de Kazakistan'da şu an tam zamanlı çalışılmaması nedeniyle uzun bekleme süreleriyle karşılaşabilecekleri vurgulanmaktadır.

Tırlardan CMR başına talep edilen ücretlerin ve Hazar geçişinden kaynaklanacak maliyetin yarattığı zorluklar olmakla beraber, Kazakistan'daki mevcut uygulamalar nedeniyle TIR Karnesi bulunmayan araçların sigorta işlemleri çerçevesinde transit geçişlerini sağlayabilecekleri belirtilmektedir. Tazhen'deki tüm araçların geçişi halihazırda sağlanmış bulunmaktadır.

İlerleyen zamanda benzer sorunların yaşanmamasını teminen araçların Tır Karnesiyle operasyonlarını gerçekleştirmeleri muhtemel aksaklıkları engelleyecektir. TIR Karne'siz gelecek araçlar için CMR başına ücretlerin talep edilmesi nedeniyle ilave maliyetler söz konusu olacaktır. TIR Karne'siz sürücülerin hem sigorta işlemleri, hem de Kazakistan'da şu an tam zamanlı çalışılmaması nedeniyle uzun bekleme süreleriyle karşılaşabilecekleri vurgulanmaktadır.

- **BAKÜ LİMANI'NDA TIR PARK ÜCRETLERİ PEŞİN ALINMAYA BAŞLANDI**

15 Nisan 2020 tarihinden itibaren Bakü limana gelen şoförlerden park ücreti peşin olarak talep edilmektedir. Bu ücreti ödemek istemeyen sürücülerin ise yüklerini bırakarak 24 saat içinde ülkeyi terk etmelerinin isteneceğini bildirmiştir.

- **AZERBAJCAN ÜZERİNDEN TÜRKMENİSTAN'A YAPILAN TAŞIMALAR**

Azerbaycan'a giden Türk TIR'larının koronavirüs nedeniyle burada normalden daha uzun süre kalmaktan ya da ceza gerektiren başka bir fiil için ödemeleri gerek ilave ceza ve ücretlerden bu aşamada muaf tutulmaları sağlanmıştır.

<https://www.und.org.tr/sektorel-bilgiler/covid-19-salgininin-yuk-ve-yolcu-tasimaciligina-etkisi>

Diğer yandan, Bakü Liman İdaresi ile gerçekleştirilen işbirliği sonucunda, TIR'ların sadece römorklarının Türkmenistan'a gönderilmesi suretiyle, Orta Asya'ya ihracatın ve taşımacılığın devamına da imkan sağlanmıştır.

D. KORONAVİRÜS DÖNEMİNDE ZORUNLU YURTDIŞI SEYAHATLER İÇİN BİLGİ EDİNME

• İRAK'A ZORUNLU SEYAHATLER

Irak'ta ikamet eden veya Irak'a seyahat etmek zorunda olan vatandaşların sağlık önlemlerine azami riayet etmeleri, Bağdat Büyükelçiliği ve Erbil Başkonsolosluğu ile Irak ulusal makamları ve Dünya Sağlık Örgütü'nün açıklama ve uyarılarını yakından takip etmeleri önem arz etmektedir. Vatandaşların acil durumlarda aşağıda irtibat bilgileri bulunan Konsolosluk Çağrı Merkezi (7/24), Bağdat Büyükelçiliği ve Erbil Başkonsolosluğuna ulaşmaları mümkündür:

- Konsolosluk Çağrı Merkezi (+90 312 292 29 29)
- Bağdat Büyükelçiliği (+964) 790 190 94 06
Acil Durum Nöbetçi Telefonu (+964) 771 233 90 23, (+964) 790 190 94 06
embassy.baghdad@mfa.gov.tr
- Erbil Başkonsolosluğu +964 66 224 6233 Mesai saatleri dışında: +964 750 921 5677
Nöbetçi / Acil Durum Telefonu +964 750 921 5677
consulate.erbil@mfa.gov.tr

• İTALYA'YA ZORUNLU SEYAHATLER

İtalya'da ikamet eden veya bu ülkeye seyahat etmek zorunda olan vatandaşların sağlık önlemlerine azami düzeyde riayet etmeleri; Roma Büyükelçiliği ve Milano Başkonsolosluğu ile İtalyan resmi makamları ve Dünya Sağlık Örgütü'nün açıklama ve uyarılarını yakından takip etmeleri önem arz etmektedir.

Vatandaşların acil durumlarda aşağıda irtibat bilgileri bulunan Konsolosluk Çağrı Merkezi (7/24), Büyükelçilik ve Milano Başkonsolosluğuna ulaşmaları mümkündür:

- Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Çağrı Merkezi (+90 312 292 29 29)
- Roma Büyükelçiliği (+39 06 445 941)
Acil Durum Nöbetçi Telefon Numarası (+39 340 176 64 31)
E-Posta: ambasciata.roma@mfa.gov.tr
- Milano Başkonsolosluğu (+39 02 318 368 00)
Acil Durum Nöbetçi Telefon Numarası (+39 331 678 32 68)
E-posta: consolato.milano@mfa.gov.tr

PROFESYONEL SÜRÜCÜ VİZELERİ

A) TÜRKİYE'DE AÇIK OLAN KONSOLOSLUKLAR

Talep edilen belgeler: T1, Yeni (boşaltma) CMR'si

Derneğimizin yoğun girişimleri sonucu İtalya Büyükelçisi tarafından iletilen bilgiye istinaden İtalya Ankara Büyükelçiliği ve İzmir Konsolosluğu ile ilgili VFS Global ofislerinin sınırlı saatlerde de olsa tır şoförü vize başvurularının kabulü için açık tutulduğu iletilmiştir. Bu vesileyle,

İTALYA (Ankara Büyükelçiliği)

Atatürk Blv No:118, 06680 Çankaya/Ankara

- VFS Global, sadece Çarşamba günleri vize hizmeti vermektedir.
- Mesai saatlerine ulaşmak için lütfen tıklayınız.

İTALYA (İzmir Konsolosluğu)

Cumhuriyet Meydanı, Cumhuriyet Apt, No: 12 / 3, 35212 Alsancak / İZMİR

- VFS Global, sadece Çarşamba günleri vize hizmeti vermektedir.
- Başvurunuzu gerçekleştirmeden önce mutlaka vize müracaatına ilişkin esaslara ulaşmak için lütfen tıklayınız.
- Mesai saatlerine ulaşmak için lütfen tıklayınız.

İTALYA (İstanbul Başkonsolosluğu)

Boğazkesen Cad. Tomtom Kaptan Sk. No: 5, 34433, Tophane, Beyoğlu/İstanbul

Telefon: (0212) 243 10 24

- Sadece Çarşamba günleri vize hizmeti vermektedir.
- Sadece İstanbul ve Marmara Bölgesi'nde ikamet eden sürücülere vize düzenlenmektedir.
- IDATA (vize aracı kurumu) ile çalışılmaya devam edilmektedir.

YUNANİSTAN (İstanbul Başkonsolosluğu)

Turnacıbaşı Sok. 22-Beyoğlu 34433 İstanbul

Telefon: (212) 393 8290 -1-2-4 e-posta : grgencon.kon@mfa.gr

- COSMOS (vize aracı kurumu) ile çalışılmaya devam edilmektedir.
- Tek giriş veya çift giriş şeklinde

İSVEÇ (İstanbul Başkonsolosluğu ve Ankara Konsolosluğu)

Şahkulu, İstiklal Cd., 34421 Beyoğlu/İstanbul

Telefon: (0212) 334 06 00

- VFS (vize aracı kurumu) ile çalışılmaya devam etmektedir.
Kavaklıdere, Katip Çelebi Sk. No:7, 06690 Çankaya/Ankara
Telefon: (0312) 455 41 40

ROMANYA (İstanbul Başkonsolosluğu)

Etiler, Yanarsu Sk. Narin Sitesi No:42, 34437 Beşiktaş/İstanbul

Telefon: (0212) 358 35 41

- Sadece TIR sürücülerine, ticaretin devamı için vize verilmektedir.
- Bölgesel ayırım bulunmamaktadır.
- Sadece Salı ve Cuma günleri başvurular kabul edilmektedir.

BULGARİSTAN (Ankara Büyükelçiliği)

Remzi Oğuz Arık Mh., 06540 Çankaya/Ankara

Telefon: (0312) 427 51 42

B. FEDERAL ALMANYA İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SCHENGEN VİZELERİ HAKKINDA GENELGESİ

Federal Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer tarafından imzalanan genelgede; 17 Mart 2020 veya 17 Mart 2020 sonrası ve bu genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Federal Almanya topraklarına seyahat etmiş ve genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibaren Federal Almanya topraklarında bulunan yabancıların vize sürelerinin bitimiyle itibaren 30 Haziran 2020 tarihine kadar vize (oturma) süreleri uzatılmıştır.

C. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURDUĞU YEŞİL HAT-HIZLI GEÇİŞ SİSTEMİ

COVID-19 salgınının ilerleme sürecinde Avrupa ülkelerinin tamamında, kamu sağlığı gerekçeleriyle ülke giriş ve çıkışlarını kısıtlayan tedbirler uygulamaya alınmaktadır. Alınan tedbirler sonucunda taşıma yapılan Avrupa ülkelerinin sınır kapılarında giriş ve çıkış işlemleri yavaşlarken, Türk sürücüler de dahil olmak üzere, profesyonel TIR sürücülerinin uzun bekleme ve işlemlerinde gecikmelere maruz kaldıkları görülmektedir.

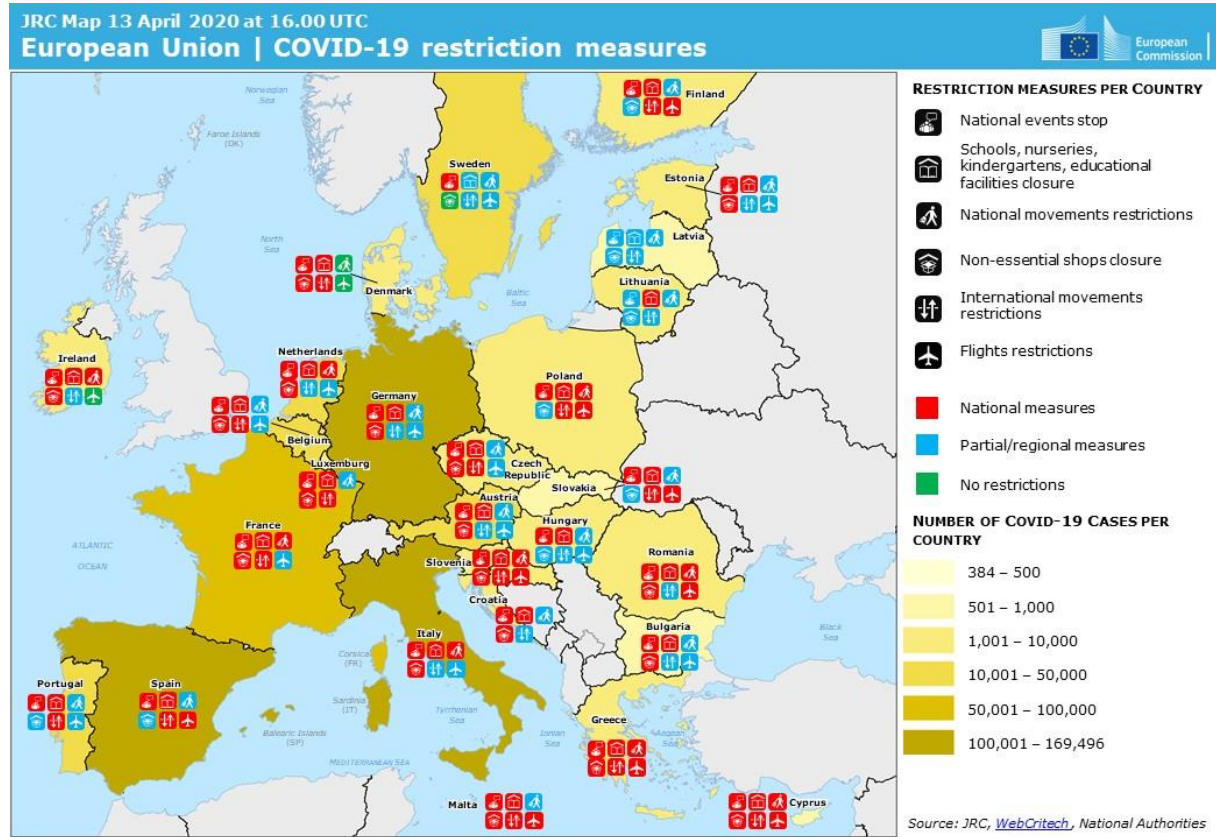
Öte yandan, gerek Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kuralları ve açıklamaları gerekse Avrupa Komisyonu'nun kamu sağlığının korunması ve eşya ile temel hizmetlere erişim sağlamak adına 16.03.2020 tarihinde duyurduğu kılavuz doğrultusunda; bu kısıtlamalarda genel ilke olarak "yük taşımacılığının muaf tutulduğu" görülmektedir. Bu ilke doğrultusunda,

- Çoğu Avrupa ülkesi sınırları üzerinden yük taşımacılığına kısıtlama getirmekten kaçınmakta;
- Bazı AB ülkeleri sürüş ve dinlenme sürelerindeki kısıtlamalara muafiyetler getirmekte;
- Bazı AB ülkeleri ise hafta sonu sürüş yasaklarını kaldırmaktadır.

Bu iyileştirmelere rağmen, süregelen kontrol ve kısıtlamalar nedeniyle Avrupa'da tedarik zincirlerinde ciddi aksamlar sürmektedir.

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından yapılan yakın tarihli bir açıklamada "**yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına karşı alınan önlemlerin taşımacılığı felç ettiği**" belirtilerek, malların teslimatındaki gecikmenin Avrupa'da "kıtlığa" neden olabileceğine işaret edilmektedir.

AB Komisyonu, “önceliklerinin AB ülkeleri arasındaki ana yollarda trafik akışını sağlamak olduğunu” , tüm malların serbest dolaşımının sağlanması gerektiğini” vurgulamaktadır.

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/travel-and-transportation_en

16 Mart tarihinde yayınlanan “Sağlığın Korunması ve Temel Mal ve Hizmetlerin Temini Amaçlı Sınır Yönetimine İlişkin Kılavuz” ([COVID-19 Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services](#)) doğrultusunda 23 Mart 2020 tarihinde Avrupa Komisyonu'nun yayımladığı Hızlı Geçiş Sistemi Tebliği ile, AB içinde mal ve temel hizmetlere erişimin kolaylaştırılması ve AB çapında tedarik zincirlerinin faaliyet göstermeye devam etmesini sağlamak için 27 ayrı kolaylaştırıcı tedbir içeren talimatlar listesi 28 AB üye ülkesine iletilmiştir.

Avrupa Birliği sınırları içinde gerçekleştirilen yük taşımalarının kolaylaştırılması amacıyla AB ülkelerinin sınır kapılarında “Yeşil Hatlar” oluşturulmakta olup, bu hatlardan “Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerden gelen taşımacıların ve sürücülerinin de faydalanabileceği” açıklanmıştır.

AB ülkeleri tarafından “Yeşil Hat” olarak belirlenen sınır kapılarındaki prosedürlerin en aza indirilmesi ve uyumlaştırılması öngörülmekte olup, **AB ülkelerine yönelik taşımalarda aşağıdaki kolaylıklardan Türk taşımacıların ve sürücülerinin de faydandırılması öngörülmektedir.**

AB'İN YEŞİL HAT TALİMATLARI :

AB Ülkelerine Taşıma Yapan Türk Taşımacılarının Faydalanabileceği Yeşil Hat Sınır Geçiş Kolaylıkları:

- Tüm yük araçlarına ve sürücülere, milliyet, ikamet, geldiği yer, gideceği yer fark etmeksizin ayrımcılık yapılmadan muamele edilecektir. Üye ülkeler kendi topraklarına yük getiren gelen ya da sadece topraklarından transit geçen yükleri taşıyan araçlar arasında ayırım yapmayacaktır.
- (Yeşil hat olarak belirlenmiş) sınır geçişlerinde işlemler, şoför sağlık kontrolü dahil, 15 dakikayı geçmemelidir. Gerekirse yük taşımaları için ilave sınır kapıları açılabilir.
- Yeşil hat olarak belirlenmiş sınır kapıları, taşınan yükün cinsi fark etmeksizin, tüm yük araçlarına açık tutulmalıdır.
- Yeşil hat sınır kapılarındaki prosedürler asgariye indirilmeli ve uyumlaştırılmalıdır. **Yük taşıyan araçların sürücülerinden kimlik belgeleri (pasaport), SRC belgesi (bir çalışanın uluslararası taşıma işiyle görevli olduğuna dair uluslararası kabul gören belge olarak SRC belgesi yeterli kabul edilmelidir) ve ehliyetleri dışında belge talep edilmemelidir ve gerekirse, bu haberin EK'inde sunulan "örnek yazı" (işverenin sürücüyü görevlendirme yazısı) da yeterli kabul edilmelidir. Belgelerin elektronik ibrazı/gösterilmesi yeterli kabul edilmelidir.**
- Gerektiğinde, örneğin SRC belgesi olmayan veya süresi dolmuş olan sürücüler olduğunda, AB ülkeleri uygun kimlik belgeleri ile beraber mesleğini icra etmek üzere iç sınırdan geçmelerini sağlayacak şekilde işvereninden alacakları bir yazı (**UND tarafından yayınlanan şablon**) talep edebilir.
- İlgili altyapının elverişliliğine bağlı olarak, trafik akışını bozmayacak şekilde, sağlık kontrolleri iç sınıra gelmeden önce veya sonra yapılabilir. Üye Ülkeler yığılmalar ve beklemeleri engellemek üzere sınırın bir tarafındaki sağlık kontrollerini koordineli olarak gerçekleştirmelidir. **Sağlık kontrollerinde** prensip olarak ve aynı hızda daha etkili metotlar olmadıkça, **elektronik ateş ölçümü yeterli olmalıdır.**
- **Yük ve belgelere yönelik diğer kontroller (yol kenarı denetimleri gibi) en aza indirilmeli** ve mal akışlarını kısıtlamayacak şekilde ve ek gecikmelere yol açmayacak şekilde normal seviyeleri geçmemelidir.
- Sınır denetimleri ve sağlık kontrolleri gecikmeleri en aza indirgeyecek şekilde gerçekleştirilmeli ve **sürücülerin araçlarından inmelerini gerektirmemelidir.**
- Kendi topraklarında **AB Üye Ülkeleri uygulamadaki tüm sürüş kısıtlamalarını, yük taşımalarını akıcı kılmak için, geçici olarak askıya alacaktır** (hafta sonu yürüme yasakları, gece yürüme yasakları vb).
- Üye Ülkeler ana taşıma güzergahları üzerinde sürücüler için **yeterli sıhhi tesisler ve gıda tedariki imkanlarını sağlamalıdır** Güzergahlar üzerinde konaklama tesislerinin yeterli olmadığı dikkate alındığında salgın riskini önlemek üzere **Üye Ülkeler sürücü dinlenme sürelerinin araç kabininde geçirilmesiyle ilgili yasağın acilen asiya alınmasını** değerlendirecektir. 30 günü aşan sürelerde, sorunların sürmesi nedeniyle, Komisyon Üye Ülkelerin bu tür muafiyetlerin süresinin uzatılmasına sıcak bakmaktadır.
- Komisyon, Üye Ülkelerin sağlık ve taşımacılık sektörü çalışanlarının, milliyeti fark etmeksizin, **gereken her istikamette öncelikli olarak geçebilecekleri güvenli transit koridorları oluşturmalarını** zorunlu tutar. Bu koridorların belirlenmiş güzergahtan sapmaması ve gereken dinlenme molalarının alınmasının sağlanması şarttır.
- Hayati yük taşımalarının devamlılığı kapsamında, **Üye Ülkeler, Avrupa Birliği içinde, tüm taşıma türlerindeki uluslararası taşımalarda taşımacılık sektörü çalışanlarının (sürücüler, gemiadamları, pilotlar, mürettebat, serbest dolaşımını sağlamak üzere gereken tedbirleri almalıdır.**
- Başta seyahat kısıtlamaları ve zorunlu karantina uygulamaları olmak üzere, **hastalık belirtisi göstermeyen taşımacılık sektörü çalışanlarının (sürücüler) bu kısıtlamalardan muaf tutulması gerekmektedir.** Bununla beraber yetkililer, riski en aza indirmek için orantılı ve özel olarak uyarlanmış önlemler alacaktır. Örneğin; Üye Ülkeler hastalık belirtisi göstermeyen sürücülerden sağlığının iyi olduğuna dair bir doktor muayene belgesi talep etmeyecektir. Bu tür talepler orantısız olup sınırlı fayda sağlayacaktır zira bu sertifikanın düzenlenmesinden sonra belirti göstermeyen enfeksiyon saptanabilir ve doktorlara erişim COVID-19 salgını nedeniyle kısıtlıdır.
- Ulusal mercilerin gerekli görmesi halinde, **sürücülerin sağlık kontrolünde prensip olarak elektronik ateş ölçümü yeterli kabul edilmelidir. Sürücülerin ateş ölçümü normalde aynı gün içinde 3 defadan**

fazla yapılmamalıdır. Sürücünün ateşi varsa sınır yetkilileri sefere devam etmesine müsaade etmeyebilir. Söz konusu sürücüye uygun tedavi imkanı sağlanmalıdır. Söz konusu AB ülkesi aracın, yeni sürücü gelene kadar geçici olarak muhafaza edileceği uygun tesisleri (park alanı) kullanıma koyması gereklidir.

- Komisyon ayrıca havaalanları, limanlar, demiryolu istasyonlar ve diğer kara ulaşım merkezlerinde **hijyen koşullarını artıracak tedbirleri** uygulamalarını önermektedir. Öncelikli personelin de bu ulaşım merkezlerinde görevlendirmesi ve dezenfeksiyon gibi tedbirleri değerlendirmesi gerekmektedir. Sürücüler gibi ulaştırma sektörü çalışanlarının emniyetini artıracak önerilere uyulmalıdır.
- Başta taze gıda ve hayati gıda ürünler, canlı hayvan ve hayvan yemi, tarım ürünlerinin hammaddeleri, veteriner ilaçları dahil tıbbi ürünler, kişisel koruyucu malzemeler ve insan menşeli tedavi edici ürünler ile bu süreçlerin üretim ve sürdürülebilirliğini sağlayacak sanayi girdileri olmak üzere yük ve malzeme akışlarının sürekliliğinin sağlanması amacıyla, taşımacılık sektörü çalışanlarının (sürücüler) dezenfeksiyon ürünleri ve eldiven gibi kişisel koruyucu ekipmanın dağıtımı ve tahsisinde (kati tıbbi ihtiyaçlar karşılandıktan sonra) öncelikli gruplardan biri olarak değerlendirilmesi şarttır.
- Üye Ülkeler sözleşmeleri sona eren taşımacılık sektörü çalışanlarının (sürücülerin) ülkelerine dönmelerinin kolaylaştırılması ve bu konuda kendilerine gerekli desteğin verilmesi için işbirliği yapacaktır.
- **Yukarıda belirtilen kuralların tamamı, AB içinde veya AB'ye yönelik olarak malların serbest dolaşımı için önem arz etmeleri halinde, AB dışı 3 ülke vatandaşları için de geçerli olacaktır.**

AB'nin Yeşil Hatlarından Türk Taşımacılarının da Faydalanması İçin Kullanılabilecek "Sürücü Görevlendirme Sertifikası" – (UND tarafından AB Tebliği örnek alınarak oluşturulan şablon)

The image shows the English version of the International Transport Worker Certificate template. It features the Turkish flag and the logo of the International Transporters' Association of Turkey (ITAT). The title is "Certificate for International Transport Worker". The text states: "It is hereby confirmed that the person: Name and Surname: Birthdate: Country of Residence: carries out activities in international transport as a driver of a heavy goods vehicle (HGV); on behalf of the company _____ with passport number _____ It is essential that this professional driver performs goods transportation within the boundaries of the European Union. Please kindly accept our employee's identification by his passport. Place, date: Name-Surname of the Company Manager: Contact Information of the Company Manager: Signature of the Company Manager: Company Stamp: At the bottom, there is a small text box with the European Union flag and the text: "This certificate was designed in accordance with Article 27 of the 'Communication from the Commission on the implementation of the Green Lanes' under the Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services" as published in the Official Gazette of 24.03.2020 No. 2929C/ 98 V01".

İNGİLİZCE (ORJİNAL)

The image shows the Turkish version of the International Transport Worker Certificate template. It features the Turkish flag and the logo of the International Transporters' Association of Turkey (ITAT). The title is "Uluslararası Taşımacı Çalışma Sertifikası". The text states: "Aşağıda bilgileri verilen kişi: Adı ve Soyadı: Doğum Tarihi: İkamet ettiği ülke: Şirketimiz _____ adına _____ pasaport numarası ile, uluslararası ağır yük aracı sürücüsü olarak uluslararası taşımacılık faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Yukarıda bilgileri sunulan profesyonel sürücümüzün, Avrupa Birliği sınırları içinde yük taşımacılığı faaliyeti gerçekleştirmesi önem taşımaktadır. Çalışmamızın pasaport ibrazının, kimlik doğrulaması için yeterli kabul edilmesini talep ediyoruz. Yer, tarih: Yetkili Yöneticinin Adı-Soyadı: Yetkili Yöneticinin İletişim Bilgisi: Yetkili Yöneticisinin İmzası: Şirket (Onay) Kaşesi: At the bottom, there is a small text box with the European Union flag and the text: "Bu sertifika, 'sağlığın korunması ve malların ve hayati hizmetlerin temini amaçlı sınır yönetimi tedbirleri hakkındaki Kılavuz' kapsamında ve 24.03.2020 tarihli AB Resmi Gazetesinde 2020/C 98/10 sayısıyla yayınlanan 'Yeşil Hatları uygulamaya konmasına ilişkin Komisyon Tebliğinin 27. Maddesine uygun olarak düzenlenmiştir".

TÜRKÇE (TERCÜME)

UND'NİN SÜRÜCÜ VİZELERİ KONUSUNDAKİ GİRİŞİMLERİ

COVID-19 salgınının ilerleme sürecinde Avrupa ülkelerine giriş-çıkışlarda uygulanan kısıtlamalar neticesinde, Avrupa'ya taşıma yapan Türk araçları ve profesyonel sürücülerinin sınır geçişlerinde uzun bekleme ve işlemlerinde gecikmelere maruz kaldıkları, bu süreçte AB üye ülkelerinde geçerli vizelerinin veya mevcut vizeleri kapsamındaki kalış sürelerinin dolması nedeniyle sıkıntı yaşadıkları bilinmektedir.

Bu soruna ilave olarak, AB ülkelerinin büyük çoğunluğunun Türkiye'deki konsolosluklarının kapalı olması ve vize işlemlerinin durdurulmuş olması nedeniyle, ülkemizden yük olarak (başta hayati malzemeler olmak üzere) AB/Schengen ülkelerine yönelik yük taşıma faaliyetleri gerçekleştirmeye devam etmek isteyen, ancak vizeleri dolmuş bulunan Türk tır sürücüleri, yeni vize temininde sorunlar yaşamaktadır.

30 Mart 2020 tarihinde yayınlanan AB Komisyonu Tebliği ("**AB'ye hayati olmayan seyahatlere geçici kısıtlamaların uygulanması, AB vatandaşlarının ülkelerine geri dönüşlerindeki transit düzenlemelerinin kolaylaştırılması ve vize politikasına etkilerine ilişkin COVID-19 Kılavuzu**") temelinde UND tarafından AB ülkelerinde vize ve kalış süreleri dolan Türk sürücülerinin sorunları resmi makamlar nezdinde takip edilmektedir.

AB'ye hayati zorunluluk arz etmeyen seyahatlerine geçici kısıtlamaların uygulanmasına, AB vatandaşlarının ülkelerine dönmelerine yönelik transit düzenlemelerinin kolaylaştırılmasına ve vize politikasına etkilerine ilişkin Komisyon Tebliği

[\[COMMUNICATION FROM THE COMMISSION COVID-19 Guidance on the implementation of the temporary restriction on non-essential travel to the EU, on the facilitation of transit arrangements for the repatriation of EU citizens, and on the effects on visa policy \]](#)

...

3. Vize başvurularının işleme alınması için konsolosluk hizmetlerinin asgariye indirilmesi Üye Ülkeler ve Schengen Bağlantılı Ülkeler halen dış sınırlarında seyahat kısıtlamaları uygulamaktadır. COVID-19 salgınının engellenmesine yönelik tedbirlerin bir parçası olarak, çoğu Schengen ülkesi hayati zorunluluğu olmayan seyahatler için yapılan kısa süreli vize başvurularının işleme alınmasını askıya almış bulunmaktadır. Ancak Schengen ülkelerinin konsolosluk yetkililerinin COVID-19 salgınından kaynaklanan olağanüstü dönem boyunca, belirli kategorilerdeki vize başvurularının işleme alınmasına **yönelik "asgari hizmet" talimatlarına uymaya davet edilmektedir.**

Vize başvurularının incelenmesine ilişkin genel kurallar uygulanmalıdır.

Bu talimatlar aynı zamanda resmi bir temsil düzenlenmesi uygulandığında da geçerlidir. Eğer resmi bir temsilcilik düzenlemesi uygulanmıyorsa, özel vakalarda ve istisnai durumlarda (örn; askeri/güvenlik zirvelerine katılan personel, acil tıbbi gerekçelerle vs) vize başvurularının işleme alınması için **geçici bir temsilcilik** uygulaması yapılmalıdır. Söz konusu vakaya muhatap olan Üye Devlet vize düzenlemeden önce gidilecek olan Üye Devlete danışmalıdır.

Vize sahiplerine seyahat amaçlarını makul gerekçeye bağlamaları ve sınır kapısında kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmeleri gerektiği sistematik olarak hatırlatılmalıdır. Bu kişiler ayrıca AB'ye vardıklarında sağlık kontrolünden geçirilecekleri ve varışlarının sonuçları (örn; izolasyona tabi tutulacakları) hakkında bilgilendirilmelidir.

Bu Tebliği geçici seyahat kısıtlamalarından muaf tutulacak veya bunların geçerli olmadığı kişi kategorilerini sıralamaktadır. Bu kategorilerden bazılarındaki kişiler kısa süreli vize zorunluluğuna tabi üçüncü ülke vatandaşları olabilir. **Vize bölümlerinin geçici olarak kapatılmış olmasına rağmen, Üye Ülkelerin konsoloslukları (ve muhtemelen başvuruları toplayan dış hizmet sağlayıcıları) bu sebeple, açık tutulmalı ve aşağıdaki kategorilerdeki vize başvurularını işleme koymalıdır:**

- EC/2004/38/EC sayılı Direktif kapsamındaki AB vatandaşlarının aile üyeleri;
- Sağlık görevlileri, sağlık araştırmacıları ve yaşlı bakımı görevlileri;
- Sınır görevlileri;
- **Taşımacılık personeli;**
- Diplomatlar, uluslararası kuruluş personeli, askeri personel ve görevlerini yapan insani yardım çalışanları;
- Bağlantılı Schengen dışı uçuşlar arasında havaalanlarındaki uluslararası transit alanları üzerinden geçmek zorunda olan yolcular
- Ailevi nedenlerle seyahat etmek zorunda olan yolcular Kısa süreli vizeler ve havaalanı transit vizesi başvurularının incelenmesine ilişkin genel kurallar (Vize Kodu) uygulanmalıdır.

Düzenlenen vizenin geçerliliği: Otomatik olarak çok girişli ve birden fazla havaalanı transiti içeren vizelerin en az 6 ay süreyle ve 90 gün kalış süresiyle (havaalanı transit vizeleri hariç) düzenlenmesi önerilir.

Kamuoyuna bilgilendirme: Üye Ülkeler ilgili lokasyonlarda izlenecek uygulama konusunda kamuoyunu derhal bilgilendirmelidir. Tüm Üye Ülkelerin ortak bilgilendirmesi tercih edilir. Evsahibi ülkeye bilgilendirme: Bu talimatlar AB Temsilciliklerindeki Yerel Schengen İşbirliği temsilcileri ile paylaşılır ve bu bilgilerin ev sahibi ülkenin ulusal mercileri ile paylaşılması önerilir. Uygulama Talimatları: Bu tür vakalar ortaya çıktığında, Üye Ülkeler ve Schengen Ülkelerinin olağanüstü koşullar temelinde düzenlenmiş bir Schengen vizesi ile varış yapması beklenen bir kişi hakkında AB/Schengen sınır kapısındaki ulusal mercilere bilgi vermeleri istenmektedir.

4. Vizeden muaf üçüncü ülke vatandaşları dahil, seyahat kısıtlamaları nedeniyle kalış sürelerinin aşılması durumları Schengen bölgesinde bulunan ve kısa süreli vize süreleri içinde Schengen bölgesinden çıkamayan Vize sahiplerinin kalış süreleri, Üye Ülkelerin yetkili mercileri tarafından azami 90/180 güne kadar uzatılabilir

Vize sahipleri, uzatılmış olan 90/180 günlük süreden daha fazla kalmak zorundalar ise, ulusal bir uzun süreli vize veya geçici oturma belgesi yetkili merciler tarafından düzenlenmelidir.

Vizeden muaf üçüncü ülke vatandaşları için, uzatılmış 90/180 günden daha fazla kalmaları zorunlu ise, ulusal bir uzun süreli vize veya geçici oturma belgesi yetkili merciler tarafından düzenlenmelidir.

Üye Ülkelerin kendi topraklarından, seyahat kısıtlamaları nedeniyle ayrılamayan üçüncü ülke vatandaşlarına idari yaptırım veya ceza uygulamaları istenmektedir. Seyahat kısıtlamalarından kaynaklanan kalış süresi aşmaları sonraki vize başvurularında dikkate alınmamalıdır.

Yukarıdaki Tebliğ uyarınca; Koronavirüs salgını sebebiyle AB taşımacılarında serbest dolaşıma yönelik istisnalardan faydalanması öngörülen çalışan kategorileri arasında yer alan profesyonel tır

sürücülerinin vizelerinin uzatılması ve yeni vize başvurularında ‘mücbir sebep’ çerçevesinde vize/kalış süre aşımalarının dikkate alınmaması” konularında AB üye ülkelerine talimatlar iletildiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda; Türk profesyonel tır sürücüleri için;

- Schengen ülkelerinin konsolosluklarının vize ile ilgili birimlerinin, salgın dönemi istisnalarından faydalanmak üzere “ulaştırma personeli” olarak Türk tır **sürücülerinin vize başvurularını işleme koymak üzere “açık tutulması” (asgari hizmet talimatları); açık tutulamaması halinde, bu amaçla geçici bir temsilcilik oluşturulması,**
- Bu şekilde kabul edilecek vize başvurularında, **vizelerin otomatik olarak çok girişli ve en az 6 ay süreli düzenlenmesi,**
- Covid-19 salgını kaynaklı seyahat kısıtlamalarından kaynaklanan kalış süresi aşımalarının, sonraki vize başvurularında dikkate alınmaması
- Schengen bölgesinde bulunan ve kısa süreli vize süreleri içinde Schengen bölgesinden çıkmayan Vize sahiplerinin kalış sürelerinin, Üye Ülkelerin yetkili mercileri tarafından azami 90/180 güne kadar uzatılması;
- Uzatılmış olan 90/180 günlük süreden daha fazla kalmak zorunda kalan vize sahiplerinin, ulusal bir uzun süreli vize veya geçici oturma belgesi yetkili merciler tarafından düzenlenmesi;
- Üye Ülkelerin kendi topraklarından, seyahat kısıtlamaları nedeniyle ayrılamayan üçüncü ülke vatandaşlarına idari yaptırım veya ceza uygulamamaları;
- Seyahat kısıtlamalarından kaynaklanan kalış süresi aşımaları sonraki vize başvurularında dikkate alınmaması hususları talimata bağlanmıştır.

Bununla birlikte, 30 Mart 2020 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan Tebliğ kapsamında, AB ülkelerinde uygulanan seyahat kısıtlamaları nedeniyle süresi biten **vizelerin uzatılması için yetkilendirilen Ulusal Makamlar Listesi**, UND web sitesinde yayınlanmıştır.

Listeye ulaşmak için [Lütfen Tıklayınız.](#)

Vize geçerlilik ve kalış sürelerinin dolması nedeniyle halen sürücüsü yurtdışında olup sorun yaşayan firmalarımızın, sürücülerinin vizelerinin uzatılması için buldukları AB ülkelerindeki bu mercilere başvurmaları gerekmektedir.

Vize uzatma başvurularında, AB’nin yayınladığı Tebliğ metni de referans gösterilebilir.

D. YURTDIŞINDA SINIR GEÇİŞ KISITLAMALARI

• (COVID-19) SEBEBİYLE TÜRKMENİSTAN TARAFINDAN ALINAN ÖNLEMLER

Türkmenistan Makamlarınca, Türkmenistan’da korona virüs hastalığının (COVID-19) yayılmasının önlenmesine ilişkin olarak alınan tedbirler çerçevesinde, 17 Mart 2020 tarihinden itibaren Türkmenistan, Özbekistan ve üçüncü ülke vatandaşlarından Türkmen-Özbek sınırını geçişlerinde COVID-19 hastalığının bulunmadığına dair sağlık raporu talep edileceği bildirilmiştir.

Türkmenistan içindeki ve sınır kapılarındaki TIR parklarında bekleyen sürücülerin ülkemize dönüşlerinin Türkmenbaşı Deniz Limanı-Bakü güzergahı üzerinden sağlanması gerekmektedir.

• GÜRCİSTAN’A YAPILACAK TAŞIMALARDA YENİ UYGULAMALAR

Gürcistan topraklarında taşımacılık aşağıdaki koşullarda uygulanacaktır;

- Gümrük işlemleri bittikten sonra araç varacağı yere kadar durmadan hareket etmeli (durmak sadece STOP POINT alanlarında, hukuki zorunlu sorumluluk sigortasını alacak yerlerde ve gümrükte olan araba parklarında izinlidir);
- STOP POINT yerlerinde sürücünün yakıt doldurma, yol kullanım kartı satın alma, kendi ihtiyaçlarını gidermek için ve şahsi eşyaları/gıda ürünleri satın almak için durma hakkı vardır;
- Yoldayken zorunluluklar yaşandığında (araç arızası, sağlık durumun kötüleşmesi vs.) sürücü gerekli olan servise ulaşmalı ve onların gelmelerine kadar aracının kabininde beklemelidir. (Bu durumlarda İçişleri Bakanlığı acil durum ve yardım merkezi hat numarasını 112 aramalıdır)
- Araç Gürcistan sınırlarını aşağıdaki durumlarda terketmelidir:
  - o Transit yolundayken ("Kazgebi" gümrük kontrol noktasından veya "Kazbegi" gümrük kontrol noktasına hareket ettiği sırası hariç) - ülkeye girmekten 24 saat içerisinde.
  - o Diğer durumda ("Kazgebi" gümrük kontrol noktasından veya "Kazbegi" gümrük kontrol noktasına hareket ettiği sıra dahil) - ülkeye girmekten 48 saat içerisinde.
  - o Hesaba mahsuben ödemeler önerilmektedir (online satışlar, kredi kartı kullanarak ödeme yapmak vs.), ayrıca sürücülerin kendilerini korumak için tedbirler alması önerilmektedir (tıbbi maskeler, eldivenler vb).

STOP POINT olarak aşağıdaki yerler belirlenmiştir:

- URBNİSİ - Kareli bölgesi, Urbnisi köyü, kadastro kodu: 68.16.45.054
- TERCOLA - Terjola bölgesi, Siktarva köyü, kadastro kodu: 33.08.38.224
- GORİ - Gori bölgesi, Tanishidi köyü, kadastro kodu: 66.44.02.033
- ZESTAPONİ - Zestaponi bölgesi, Argveta köyü, kadastro kodu: 32.03.34.21

• (COVID-19) SEBEBİYLE KAZAKİSTAN TARAFINDAN ALINAN ÖNLEMLER

16 Mart 2020 saat 08:00'den itibaren Kazakistan'da olağanüstü hal ilan edilmiş olup, Devlet Sınır Hizmetleri ithalat/ihracat operasyonları gerçekleştiren işletmeler için talimat yayınlamıştır.

OHAL süresince, devlet sınırlarını geçen uluslararası karayolu taşımacılığı sürücülerini ve araçlarına aşağıdaki şartlara tabi olarak izin verilecektir.

- Karayoluyla uluslararası yük taşımalarının karantina ve sıhhi-epidemoloji standartlara uygun şekilde gerçekleştirilmesi;
- Sürücüler, hangi ülkenin vatandaşı oldukları fark etmeksizin, devlet sınırından geçerken mutlaka pasaport kullanmalıdır (kimlikle geçiş kabul edilmemektedir);
- Kazakistan sınır kapısından giriş için 1a) ve 1b) kategorisi ülkelerinden gelen sürücüler (transit dahil) ile beraber en 15 gün içinde 1a) ve 1 b) kategorilerindeki ülkeleri ziyaret etmiş sürücüler, ancak sınır kapısında karantina ve sıhhi-epidemolojik standartlara uygun şekilde sürücü değişimi veya çekicinin bir Kazak çekici ile değiştirilmesi halinde girebilecektir.

Son liste itibarıyla;

1.a. Fransa, İran, İtalya, İspanya, Almanya

1.b ise Çin, Güney Kore ve tüm Schengen bölgesi ülkelerini içermektedir.

Bu kapsamda, Kazakistan ve Orta Asya taşımalarında, son 1 aylık süreçte bu ülkelerde bulunan şoförlerin yer almaması önem taşımaktadır.

Aşağıda listelenen sınır kapıları uluslararası karayolu yük taşımaları için belirlenmiştir;

Kırgız Cumhuriyeti sınırında:

kontrol noktası "Karasu" (Zhambyl bölgesi);

kontrol noktası "Aisha-bibi" (Zhambyl bölgesi).

Özbekistan Cumhuriyeti sınırında:

kontrol noktası "B. Konysbaeva" (Türkistan bölgesi);

kontrol noktası "Kazygurt" (Türkistan bölgesi);

kontrol noktası "Tazhen" (Mangistau bölgesi).

Türkmenistan sınırında:

kontrol noktası "Temir Baba" (Manistau bölgesi).

Çin Halk Cumhuriyeti sınırında:

kontrol noktası "Nurzhol" (Almatı bölgesi);

kontrol noktası "Dostyk" (Almatı bölgesi);

kontrol noktası "Bakhty" (Doğu Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Maykapchagay" (Doğu Kazakistan bölgesi).

Rusya Federasyonu sınırında:

kontrol noktası "Kairak" (Kostanay bölgesi);

kontrol noktası "Zhana Zhol" (Kuzey Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Karakog" (Kuzey Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Sharbakty" (Pavlodar bölgesi);

kontrol noktası "Urlitobe" (Pavlodar bölgesi);

kontrol noktası "Kosak" (Pavlodar bölgesi);

kontrol noktası "Auy" (Doğu Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Ube" (Doğu Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Zhaisan" (Aktobe bölgesi);

kontrol noktası "Alimbet" (Aktobe bölgesi);

kontrol noktası "Syrym" (Batı Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Taskala" (Batı Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Zhanibek" (Batı Kazakistan bölgesi);

kontrol noktası "Kurmangazy" (Atyrau bölgesi).

• **BAKÜ LİMANI HAKKINDA UYARI**

Türkmenistan'a gitmek üzere Bakü liman sahasında yarı-römorklarını bırakan Türk çekicilerinin Türkiye'ye geri dönerek, yüklü yarı-römorklarını tekrar Azerbaycan'a taşması durumunda Azerbaycan'da gerekli kolaylığın sağlanacağı bildirilmiştir.

Bu tür taşıma modelini gerçekleştirmeyi planlayan firmalarımızın Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızdan özel izin alması gerekmekte olup, Bakanlığımız, firmalarımızca talep edilen özel izinler hususunda Hazar Koridorunun destekleneceğini bildirmiştir.

• **KAZAKİSTAN'DAN TAŞINMASI GEÇİCİ OLARAK YASAKLANAN ÜRÜNLER**

Kazakistan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı ile, Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığının ortaklaşa aldığı yeni karar çerçevesinde, 15 Nisan 2020 tarihine kadar bazı gıda ürünlerinin Kazakistan'dan ihracatına yasak getirilmiştir.

22 Mart 2020 tarihinden itibaren taşınması yasaklanan ürünler aşağıdadır.

- Kazakistan'da ilan edilen OHAL süresince taşımacılarımızın söz konusu ürünleri Kazakistan'dan taşımaması önemle rica olunur.
- Kara buğday, beyaz şeker, havuç, patates, soğan, lahanana

• **RUSYA'DA COVID 19 UYGULAMALARI HUSUSUNDA, GÜRCİSTAN-RUSYA SINIRI**

Gürcistan-Rusya sınırından Rusya'ya girişlerde, Rus Makamları Covid 19 sebebiyle bir dizi önlem almıştır. Rusya'ya giriş yapan TIR'lara aşağıdaki prosedürler uygulanacaktır.

- Tüm TIR sürücülerinin maske ve eldivenleri olmalıdır

- Rus Makamları, bekleyen TIR'lerden konvoy oluşturacak ve konvoyun izinsiz durdurulması mümkün olmayacaktır.
- Chmi vilayetinde yakıt alımı mümkün olacaktır, burada oluşturulacak konvoy ile seyahate devam edilerek Kuzey Osetya'dan çıkılacaktır.
- Ayrıca faks veya e-posta ile gelen taleplerin, belge asılları istenmeden karşılanacağı bildirilmektedir.

• SUUDİ ARABİSTAN'IN AKTARMA YÖNTEMİNE GEÇMESİ HAKKINDA

Suudi Arabistan COVID-19 salgınına karşı alınan tedbirler kapsamında ülkeye TIR ve sürücü girişini durdurmuştur. İskenderun-Duba limanı arasındaki taşımalar, yalnızca römork gönderilerek gerçekleştirilmesi zorunlu kılınmış olup, hiçbir durumda sürücü ya da çekici kabul edilmeyecektir.

Mevcut durumda ürünlerin nakliyesi Duba limanına römork ile gönderilmek ve ilgili ülkedeki iç nakliye firmaları tarafından onların araçlarına aktararak dağıtılmak suretiyle tamamlanacaktır.

• SLOVENYA, İTALYA SINIRINI TRANSİT EŞYA TAŞIMACILIĞINA KAPATMIŞTIR

Dışişleri Bakanlığımızdan alınan bilgiye göre, koronavirüs ile ilgili alınan tedbirler kapsamında Slovenya, İtalya sınırını transit eşya taşımacılığına kapatmıştır. Varış yeri Slovenya olan taşımalar ile tıbbi malzeme, maske, yardım ve posta taşımaları muaf tutulmuştur.

Slovenya'da bulunan taşıtların en kısa güzergah üzerinden ülkeden ayrılmalarına müsaade edilmektedir.

• TÜRKMENİSTAN TAŞIMALARI HAKKINDA ÖNEMLİ BİLGİLENDİRMELER!

Türkmen tarafınca, 24 Mart 2020 tarihinden itibaren Türkmenistan sınırında yer alan Garaboğaz ve Farap sınır kapısı üzerinden kara ulaştırması ile ülkeye getirilerek Türkmenistan'a giren ve Türkmenistan sınırlarından transit geçen yüklerin taşınmasının, Türkmen taşıyıcıları tarafından gerçekleştirilmesine karar verilmiştir:

- Bahse konu sınır kapılarına gelen yabancı ülke nakliyecilerine ait taşıtların römorklarında bulunan yükün Türkmen taşıyıcılarına devredilmesinin, temassız teslim usulü ile Türkmen sınırında belirlenen özel yerlerde gerçekleştirilecek,
- 23 Mart 2020 (dahil) tarihine kadar Uluslararası Türkmenbaşı Deniz Limanı üzerinden gelen yabancı ülke yük araçlarının, römorklarını Türkmen taşıyıcıları tarafından Türkmenistan'a taşımak veya Türkmenistan sınırları içerisinde transit taşımak üzere Uluslararası Türkmenbaşı Limanı sınırları içerisinde özel olarak belirlenen yerlerde bırakabilecekleri, yabancı ülke yük araçları sahiplerinin, araçlarının sürücüleriyle birlikte deniz yolu vasıtasıyla ülkelerine dönüşlerini sağlamaları gerektiği,
- 24 Mart 2020 tarihinden itibaren Uluslararası Türkmenbaşı Limanına gelen transit dahil, her çeşit yükün, araçsız, sürücüsüz ve yüke eşlik eden kimse olmadan römork ile, gemi vasıtasıyla gönderilmesi gerektiği,
- Türkmenistan sınırlarından geçen uluslararası ulaştırma-transit koridorlarının etkili bir şekilde faaliyet göstermesinin sağlanması amacıyla, kombine yük taşımacılığını (deniz ve kara yolu araçları) kullanmak kaydıyla yüklerin konteyner ve demiryolu vagonları ile taşınmasının tavsiye edildiği,
- Kazakistan veya Özbekistan üzerinden yapılacak transit taşımalar için yine yüklerin Türkmen TIR'lar vasıtasıyla sınırlara kadar taşınacağını ve gümrük noktalarından transit taşımacılığın

yapılacağı ülke TIR'larınca teslim alınacağı, bu şekilde yabancı ülke TIR'larının Türkmenistan'a girmeyeceği, Türkmen TIR'ların da Türkmenistan'dan çıkmayacağı,

- Türkmenistan'a yönelik ikili ve transit taşımalara ilişkin konularda acil telefon hattı tesis edildiği (+99365647471-Aşgabat, +994502900301 – Bakü, +998712023210 /+9989012977455 - Taşkent),

- **TÜRKİYE-LÜBNAN RORO HATTI**

Lübnan Makamları öncesinde Türk sürücülerinin Korona Virüsü tehdidi bitene kadar Lübnan'a girmeme kararı olsa da, akabinde Türk Büyükelçiliğimiz ve Ticaret Müşavirliğimizin girişimleri ve talepleri doğrultusunda Türk sürücülerinin Lübnan'a girişine izin verileceğini bildirmiştir.

Lübnan Tarafından alınan yanıtta sürücülerimizin limanda ateşlerinin ölçülerek, riskli görünmeyenler için ülkeye giriş izni verileceği beyan edilmiştir.

Ancak bu ülkede ve özellikle kuzey bölgelerinde, hastalık açısından önemli bir risk olduğunu ve

- sürücülerimizin güzergahları boyunca azami derecede dikkatli olmaları ve
- Sağlık Bakanlığımız tarafından önerilen tüm kurallara riayet etmelerini ve
- mümkün olduğunca temastan kaçınılması önerilmektedir.

GÜZERGAH SAPMALAR / ALTERNATİF GÜZERGAHLAR

- Azerbaycan'dan Ro-Ro'larla Kazakistan istikametinde vagonlarla birlikte, yolcuların ve yük araçlarının (TIR'lar da dâhil) da taşınmasına izin verilmiştir (5 Mart 2020)
- Türkmenistan'a gitmek üzere Bakü liman sahasında yarı-römorklarını bırakan Türk çekicilerinin Türkiye'ye geri dönerek, yüklü yarı-römorklarını tekrar Azerbaycan'a taşması durumunda Azerbaycan'da gerekli kolaylığın sağlanacağı bildirilmiştir. (1 Nisan 2020)

Bu tür taşıma modelini gerçekleştirmeyi planlayan firmalarımızın Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızdan özel izin alması gerekmekte olup, Bakanlığımız, firmalarımızca talep edilen özel izinler hususunda Hazar Koridorunun destekleneceğini bildirmiştir.

- Sakarya Karasu- Köstence, Karasu-Ukrayna Ro-Ro (deneme) seferleri 2 Nisan 2020 itibarıyla başlamıştır.

GÜMRÜK İŞLEMLERİ:

- **Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**

01 Nisan 2020 tarihli ve 31086 sayılı Resmi Gazete ile "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yayımlanmıştır. Bahse konu Yönetmeliğin tam metnine ulaşmak için

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200401-3.htm>

Yönetmelik ile yapılan değişiklikler kapsamında,

- 1 Nisan 2020 tarihli 31086 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan «gümrük yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik» ile yürürlükteki gümrük yönetmeliğinin 39 maddesinde ve 2 ekinde değişiklik yapılmış; yönetmeliğe iki geçici madde eklenmiştir.

OKS - İSTİHDAM

«Onaylanmış Kişi» statüsü ile ilgili maddelerde değişikliğe gidilerek YGM tarafından onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi öncesi geriye dönük «bir ay içinde en az otuz kişi istihdam ediyor olmak» koşulu, geriye dönük «bir yıl içinde ortalama otuz kişi istihdam ediyor olmak» şeklinde değiştirilmiştir. (Md. 24)

- Ayrıca istihdam edilen kişi sayısının bu rakamların altına düşmesi halinde Bakanlığa doğrudan OKS Belgesinin geri alınması yetkisi verilmiştir. (Md. 26)
- Böylece OKS belgesi olan firmaların istihdamı artıran bir politika izlemeleri özendirilmiştir.

MENŞE ŞAHADETNAMESİNİN SONRADAN İBRAZI

- Menşe Şahadetnamesi uygulamalarına kolaylıklar getirilmiştir. «**Ek mali yükümlülükler vergi sayılır mı sayılmaz mı**» tartışmalarına son verilmiş; Menşe Şahadetnamesi ibraz halinde menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi, ek mali yükümlülük veya diğer mali yükümlülüklerden indirim veya muafiyet sağlanması esaslı kabul edilmiştir.
- Bu bağlamda, menşe şahadetnamesinin sonradan ibraz edileceğinin beyannamede belirtilmesi, veya tescil sırasında ibraz edilen menşe şahadetnamesinin eksik veya yanlış bilgi taşıması nedeniyle gümrük idaresinde kabul edilmemesi halinde, menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülükler nakit teminata bağlanmak suretiyle bir menşe şahadetnamesi ibrazı için beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre verilecektir.
- **Böylece, önceden dilekçe verilmesi şeklindeki zaman kaybettiren uygulamaya da son verilmiştir.**
- Yönetmeliğin 205 maddesinin 4 üncü fıkrası (c) bendine yapılan ilaveyle, menşe şahadetnamesi aranılmayacak hallere istisna getirilmiştir. **Eşyanın aynı zamanda birden fazla ticaret politikası önlemine ve İGV veya EMY gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olması ya da aynı düzenleme kapsamında ülkesine göre farklı oranların belirlenmiş olması durumlarında, menşe şahadetnamesi aranılacaktır.**
- Menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi halinde, tahsil edilmesi gereken en yüksek vergi oranı esas alınacaktır. Örneğin; Eşyanın tarifesinde hem telafi edici vergi olarak uygulanan EMY hem de ABD EMY'si olduğunda, ayrıca menşe şahadetnamesi ibraz edemiyorsak, yüksek olan ABD EMY'si tahsil edilecektir.

MENŞE BELGESİNİN SONRADAN İBRAZINA İLİŞKİN GEÇİŞ HÜKMÜ

- Yönetmeliğe 16 ncı geçici madde eklenmiş; maddenin 1 inci fıkrasında «Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce yapılan ithalatlarda menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, **ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük** gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olan eşya için **beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre ve varsa ek süre içinde usulüne uygun olarak düzenlenmiş menşe şahadetnamesinin ibraz edildiği durumlar** ile ilgili olarak Yönetmeliğin 38 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine göre işlem yapılacağı» belirtilmiştir.
- Böylece, «**ileride sıkıntı doğmasın**» endişesi ile ödenen ilave gümrük vergileri ve ek mali yükümlülüklerin geri ödenmesi için yükümlülerinin gümrük idarelerine başvurusuna olanak sağlanmıştır.
- Yönetmeliğin geçici 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, «Avrupa Birliği ülkelerinden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde gelen ve bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce beyannamesi tescil edilmiş olan, beyanname ekinde eşyanın menşesini tevsik eden uygun belgesi bulunmadığı halde menşe esaslı ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin ödenmediği, eksik ödendiği veya beyan edilmediği tespit edilen eşyanın, **Avrupa Birliği menşeli olduğunu tevsik eden menşe şahadetnamesinin** veya Türkiye'nin taraf olduğu serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde bir **çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli olduğunu tevsik eden tedarikçi beyanının**, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı aylık süre içerisinde gümrük idaresine ibrazı mümkündür» denilmiştir.

- Böylece, A.TR Dolaşım Belgesi ibraz etmesine karşın AB Menşe Şahadetnamesi ya da Tedarikçi Beyanını fiili ithal tarihinde gümrük idaresine sunamayan yükümlülere bu belgeyi sunabilme olanağı sağlanmıştır.

GEÇİCİ DEPOLAMA YERLERİNDEN EŞYA ÇIKIŞI

- Yönetmeliğin 94 cü maddesinde değişiklik yapılmış, madde «Gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilerek eşya sahibinin, temsilcisinin **veya eşya sahibi tarafından eşyayı teslim almak için vekalet verilmiş diğer kişilerin** eşyayı geçici depolama yerlerinden çıkarmasına izin verilir» şekline dönüşmüştür.
- Böylece yükümlülerin serbest dolaşıma giriş işlemleri tamamlanmış eşyasını uygun gördüğü bir kişi tarafından gümrüklü alandan çıkartabilmesine olanak sağlanarak, **geçici depolama yerlerinin kapılarını tutan taşıma kooperatiflerinin keyfi uygulamalarına son verilmiştir.**

FATURALARDA YER ALAN EŞYA TANIMI

- Yönetmeliğin 115 inci maddesinde gümrüğe sunulacak faturalarda aranan asgari koşullar sıralanırken, (e) bendinde «Eşyanın **gümrük tarife istatistik pozisyonu** ve satış birimine (kilo, metre, adet, düzine gibi) göre miktarı,» şeklinde ifadesini bulan koşul, «Eşyanın **tanımı** ve satış birimine (kilo, metre, adet düzine gibi) miktarı» şekline dönüştürülmüştür.
- Böylece yurtdışında yerleşik satıcılar tarafından ticari teamüllere göre düzenlenen faturalara **sadece Türkiye’de geçerli istatistik açıklamalarına** kadar tarife pozisyon numarası yazdırılması için ricacı olan sektör mensuplarının karşılaştığı zorluk ortadan kaldırılmıştır.

YOLCU BERABERİ NUMUNE, SERGİ VE FUAR EŞYASI BEYAN FORMU

- Yönetmeliğin 131 ve 169 uncu maddelerinde değişiklik yapılarak, «**Beyanname yerine kullanılan belgeler**»in arasına «**Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu**» eklenmiş; Gümrük Kanununda «**önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller**», şeklinde ifadesini bulan ve gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilen «**ticari mahiyet arz etmeyen numuneler**»in yolcu beraberinde getirilmesi durumunda bu formla beyan edilebileceği hükme bağlanmıştır.
- Ayrıca 444 üncü maddenin 1 inci fıkrasına eklenen (d) bendi ile Türkiye Gümrük Bölgesinden **yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak** ve geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının beyanının «**Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu**» ile yapılabilmesine olanak sağlanmıştır.

YOLCU BERABERİ STANDART İŞLENMEMİŞ ALTIN

- Yönetmeliğin 175 ve 178 inci maddelerinde yapılan değişikliklerle, «**Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla belirlenen yolcu beraberinde yurda getirilen standart işlenmemiş altın**» için beyan çeşitlerinden «**başka bir tasarruf yoluyla beyan**»ın uygulanacağı ve bu işlem için Bakanlıkça bir form belirleneceği ifade edilmiştir.
- Böylece (en fazla 5 kg) «**standart işlenmemiş altın**»ın yolcu beraberinde ithalatı kolaylaştırılmıştır.

DİĞER KURUMLARCA YAPILACAK KONTROLLER

- Yönetmeliğin 181 inci maddesinde yer alan «**Diğer kurumlarca yapılan kontroller**» düzenlemesinde değişiklik yapılmış; «**tek pencere sistemi**» kapsamında elektronik ortamda erişilen bilgilerle yetinilerek «**kağıt ortamında belge ibrazı**» zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır.
- Örneğin, maddede yer alan bir ibare «... Türkiye’ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine **veya bu belgeler yerine geçen bilgiye** tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılan kontroller... » şekline dönüştürülmüştür.

DİĞER KURUMLARCA YAPILACAK KONTROLLER

- Yönetmeliğin 181 inci maddesine 2 yeni fıkra eklenerek, diğer kurumlarca yapılacak kontroller sonucunda **eşyanın** Kanunun 235 inci maddesinin 1-a bendinde

belirtilen «**genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğu**» tespit edilir ise anılan eşyanın 30 gün içinde mahrecine iadesi, transiti veya ihraç kaydıyla satışı ya da imha masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla gümrüğe terki yönünde düzenleme yapılmış; anılan eşyanın yerinde bulunmaması halinde ise eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilmesi esası kabul edilmiştir.

AKREDİTE LABORATUVAR TAHLİLLERİ

- Yönetmeliğin 196 ncı maddesinde değişiklik yapılarak «**akredite laboratuvar**» tahlillerine itibar artırılmıştır.
- Buna göre, «...ithalinde süreklilik bulunan, göndericisi, alıcısı ve menşei aynı eşyanın, özelliklerini belirleyici belgelerinde ve bu belgeler ile eşya üzerinde bulunan ayırt edici ibarelerde farklılık bulunmaması ve beyanname tescili tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan «**gümrük laboratuvarı tahlil raporunun**» yanı sıra «**akredite laboratuvar tahlil raporunun**» da beyannamenin 44 no.lu kutusuna beyan edilmesi halinde, daha önceden yapılan tahlile itibar edilerek eşya yeniden laboratuvar tahliline gönderilmeyecektir.
- Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün «**kırmızı hat tam muayene**» olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmeyecektir.

ULUSAL TRANSİT REJİM İHLALLERİ

- Ulusal transit rejim ihlalinde para cezaları artırılmıştır.
- Yönetmeliğin 239 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek, ulusal transit rejimi altında taşınan eşyanın varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda beyana göre **eksiklik çıkması** ve anılan eksikliğin sebebinin süresi içinde ispat edilememesi halinde gümrük vergileri ve diğer yüklerin yanı sıra, Kanununun 241 inci maddesindeki usulsüzlük cezası değil, 235/5-c maddesine göre **eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası** alınması yönünde düzenleme yapılmıştır. **Aynı ceza eksiklik kontrolüne gitmeden rejim sonlandırma taleplerinde de uygulanacaktır.**
- Öte yandan, aynı rejim kapsamında taşınan eşyada beyana göre **fazlalık çıkması** ve anılan fazlalığın süresi içinde ispat edilememesi halinde, Kanununun 235/5-d maddesine göre fazla çıkan eşyanın **gümrük vergileri kadar idari para cezası uygulanarak, eşya tasfiyeye tabi tutulacaktır.** Aynı işlem yurtdışına çıkış yapan eşya içinde uygulanacaktır.

ORTAK TRANSİT REJİM İHLALLERİ

- Benzer bir değişiklik uluslararası taşımacılığı düzenleyen ortak transit rejiminde yapılmış, bu rejim ihlallerinde de para cezaları artırılmıştır.
- Yönetmeliğin 240 ıncı maddesinde yapılan değişikliklerle, hareket/transit gümrük idaresinde tatbik edilen orijinal mührün sağlam olmaması veya sökülmiş olması ya da eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde boşaltıldığı veya değiştirildiğine ilişkin kanaatin oluşması durumunda, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesine yönelik tahsilat başlatılması ve Kanununun 235/5-c maddesine göre **eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası** alınması yönünde düzenleme yapılmıştır. **Aynı ceza eksiklik kontrolüne gitmeden rejim sonlandırma taleplerinde de uygulanacaktır.**
- Öte yandan, aynı rejim kapsamında taşınan eşyada beyana göre **fazlalık çıkması** ve anılan fazlalığın süresi içinde ispat edilememesi halinde, Kanununun 235/5-d maddesine göre fazla çıkan eşyanın **gümrük vergileri kadar idari para cezası uygulanarak, eşya tasfiyeye tabi tutulacaktır.** Aynı işlem yurtdışına çıkış yapan eşya içinde uygulanacaktır.

ANTREPOLARDA EŞYA İSTİFLENMESİ

- Yönetmeliğin 347 inci maddesinde değişiklik yapılarak, gümrük antrepolarında «**her beyanname kapsamı eşya ayrı bir parti teşkil etmek üzere istif edilir**» düzenlemesine bir istisna olarak sadece gümrük idarelerinin izni ile farklı beyanname muhteviyatı eşyanın bir arada istiflenmesine izin verilmekte idi.

Maddede yapılan değişlikle **YYS sahipleri tarafından işletilen antrepolarda, gümrük idaresinden izin alınması gerekmeksizin farklı beyanname muhteviyatı eşyanın bir arada istiflenmek suretiyle depolanmasına olanak sağlanmıştır.**

GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNDE EK SÜRE

- Yönetmeliğin 380 inci maddesinde yapılan değişlikle, **YYS sahibi olan veya bir önceki takvim yılı içerisinde beş milyon ABD Dolarının üzerinde ihracat yapmış** olan yükümlüler tarafından kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın 24 aydan daha uzun süre kullanımının söz konusu olduğu durumda, **ilk etapta geçici ithalat süresi 9 ay uzatılacaktır.**
- Süre uzatımının sonunda ithal eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanımının devam ettiği durumda, **gümrük idaresine yeni bir izin başvurusunda bulunulacak ve idarece yeni geçici ithal eşyasının rejim altında kalma süresi 24 ay olarak belirlenerek, eşyaya rejim hükümleri yeniden uygulanacaktır.**

ELEKTRONİK TEMİNAT MEKTUBU UYGULAMASINA GEÇİş

- Yönetmeliğin 497 inci maddesinin 2 inci fıkrası «**Elektronik imza ile oluşturulan, gümrük idarelerince kabul edilecek elektronik teminat mektuplarının işleme alınmasına ilişkin standartları, formatı ve kuralları belirlemeye Bakanlık yetkilidir**» şeklinde yeniden düzenlenmiştir.
- Böylece, gümrük yükümlülerin **elektronik ortamda üretilen teminat mektuplarını da Ticaret Bakanlığı'na sunması olanağı** sağlanmıştır.

GÜMRÜK VERGİLERİNİ GERİ VERME VEYA KALDIRMA YETKİSİ

- Yönetmeliğin 500 üncü maddesinde değişlik yapılarak, **gümrük müdürlüklerinin ve bölge müdürlüklerinin gümrük vergilerini geri verme veya kaldırma yetki limitleri artırılmıştır.** Buna göre;
  - o Gümrük müdürlüklerinin yetkisi **100.000 TL'den 500.000 TL'ye,**
  - o Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerinin yetkisi **500.000 TL'den 5.000.000 TL'ye,**ıkarılmış; **5.000.000 TL'nin üstündeki geri verme ve kaldırma işlemlerini yapmaya ise Ticaret Bakanlığının yetkili olduğu hususu hükme bağlanmıştır.**
- Ayrıca, 502 nci maddede yapılan değişlikle, «**Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu**»nun da **elektronik ortamda** düzenleneceği belirtilmiştir.

KONTEYNERLERİN ANTREPOLARA SEVKİNDE EKSİKLİK FAZLALIK

- Yönetmeliğin 522 nci maddesine 8 inci fıkraya eklenerek, Türkiye Gümrük Bölgesine denizyoluyla konteyner ile taşınarak getirilen ve **giriş gümrük idaresinde miktar tespiti yapılmaksızın** belgelerinde kayıtlı miktara göre antrepo beyanname verilerek **aynı gümrük mdrlğine bağlı bir gümrük antreposuna konteyner ile sevk edilen** eşyanın antrepoya alınması sırasında eşyanın kap adedinde beyana göre farklılık tespit edilmesi halinde yapılacak işlemler açıklığa kavuşturulmuştur.
- Buna göre, farklılığın 45 + 30 gün içinde izah edilememesi halinde, **eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve 241 usulsüzlük cezası antrepo kullanıcısından tahsil edilecek; fazla çıkan eşya ise tasfiyeye tabi tutulacaktır.**

ANTREPOLARIN TAşINMASI

- Yönetmeliğin 524 üncü maddesinin ikinci fıkrası, «Antreponun aynı gümrük idaresi **veya aynı Bölge Müdürlüğü bağlantısı farklı gümrük idaresi** denetiminde bulunan başka bir adrese taşınması talepleri ile akaryakıt antrepolarına ilişkin tank ilavesi talepleri gümrük müdürlüğünce görüş belirtilmek suretiyle bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Talep bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkta sonuçlandırılır» şeklinde yeniden düzenlenmiştir.
- Böylece aynı Bölge Müdürlüğüne bağlı olmak koşuluyla **gümrük antrepolarının bağlı buldukları gümrük müdürlükleri değiştirilecek şekilde başka bir adrese taşınmalarına olanak sağlanmıştır.**

YÜKÜMLÜYE YANLIŞ İZAHAT VERİLMESİ

- 7.11.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7190 sayılı Kanun ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 231 inci maddesine «**Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlışı izahat verilmiş olması halinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz**» hükmünü içeren 5 inci fıkra eklenmişti.
- Gümrük Yönetmeliğine 580/A maddesi eklenerek ,bu fıkranın uygulama esasları belirlenmiştir. Müracaatlar bölge müdürlüğü aracılığı ile Gümrükler Genel Müdürlüğü’ne yapılacak, Genel Müdürlüğünün görüşü bölge müdürlüğü tarafından talep sahibine bildirilecektir.
- Müracaatlarda, **bilgi talebinin gerekli ve yeterli bilgileri içermesi**, başkalarının işlemlerine ilişkin olmaması, **talep konusu işlemin yargıya intikal etmiş olmaması**, talep konusu hakkında araştırma, inceleme veya soruşturma bulunmaması, **talebin somut bir olaya dayanması**, talebe konu işlemin sonuçlanmamış olması, **talebin tarife ve menşe tespitine ilişkin olmaması** ve talebin gümrük idaresinde yürütülen bir işleme ilişkin olmaması **koşulları aranılacaktır**.
- Gümrük Yönetmeliğine 580/A maddesinin 10 ve 11 inci fıkraları şu şekilde düzenlenmiştir:
- «(10) 196 ila 201 inci maddeler ve 588 inci madde çerçevesinde Bakanlık laboratuvarlarınınca düzenlenen tahlil raporlarına göre tarife beyanında bulunduğu, ancak daha sonra yapılan tahlil sonucunda eşyanın farklı bir tarifede sınıflandırılması gerektiğinin belirlendiği durumlarda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.
- (11) Gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerince verilen tarife bilgisi kapsamında tespit edilen tarifenin gümrük idaresi tarafından sonradan değiştirilmesi durumunda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.»
- Böylece, bakanlık laboratuvar tahlillerine göre beyan yapılmasından sonra yapılan **başka bir tahlil sonucunun farklı çıkması** ya da bölge müdürlüğünün verdiği tarife bilgisine göre beyan yapılmasından sonra **tarife bilgisinin değiştirilmesi** halinde **yükümlüye para cezası uygulanmayacaktır**.

• YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMALARI

21 Şubat 2020 tarihli ve 31046 sayılı 1. mükerrer Resmi Gazete ile “Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik” yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Getirilen değişikliklerle,

- **Yetkilendirilmiş Yükümlülerin İzlenmesi**
Yetkilendirilmiş Yükümlü sertifikası sahiplerinin izlenme dönemi 3 yıldan 5 yıla çıkarılmıştır.
- **Yıllık faaliyet raporları**
Raporun içeriği yenilenmiştir.
İncelenecek beyanname oranı %5’e indirilmiştir.
Rapor bölge müdürlüğüne ibraz edilmeyecektir.
- **YYS-I ve YYS-II Statüleri**
belirli kolaylıklardan faydalanmak için Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsüne ek olarak talep edilebilen statülerdir. Gerekli belgelerle Bölge Müdürlüğüne başvuru yapılması gerekir.
- **İthalatta Yerinde Gümrükleme**
YYS-I statüsüne sahip ve üretimlerini güvenli tesislerinde gerçekleştirilen firmalar bu izne başvurulabilecektir. İzne sahip firmalar, ithalat işlemlerini gümrük idaresi yerine kendi tesislerinde gerçekleştirebilirler. Eşya, herhangi bir taşımacı tarafından firma tesislerine taşınabilir. Eşya gümrük idaresi tarafından tesislerde kontrol edilebilir. 500.000 Euro tutarında teminat verilmesi gerekir.
ISO 9001 ve 27001 Belgeleri
Yönetim ofisi, gümrük işlemlerine konu eşyanın konu olduğu muhasebe ve arşiv ofisleri, Bilgi işlem ofisi, üretim tesisleri, eşyanın ihraç edilmeden önce depolandığı, elleçlendiği

depo/tesisi; gümrük işleri tamamlandıktan sonra doğrudan getirilerek konulduğu ilk depo/tesisleri kapsamaktadır.

Kısmen kiralık olan tesislerin ISO 9001 ve 27001 kapsamına alınmasına gerek bulunmamaktadır.

6 ay içerisinde geçerli yeni belgeler Bölge Müdürlüğüne ibraz edilmelidir. İlgili durumlar yönetmelikte sayılmıştır.

- **GERİ GELEN EŞYANIN SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞİNİN ÖNCELİKLİ OLMASI**

COVID 19 Salgını Tedbirleri Kapsamında Geri Gelen Eşya 31 Mart 2020 tarih ve 52707093-150.01 sayılı Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü yazısına istinaden ihracatçı firmaların mağduriyet yaşamalarının önlenmesini teminen ihracatçı firmanın talebi doğrultusunda geri gelen eşya kapsamındaki işlemlerinin, serbest dolaşıma girişe ilişkin hükümlere hanel getirmeyecek şekilde, öncelikli olarak tamamlanması, bilahare ilgili kurum ve kuruluşların (ilgili ihracatçı birliği, vergi dairesi vb.) bilgilendirilmesi için tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine talimat gönderilmiştir.

- **KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİKLER**

5.04.2020 tarihli 31100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7242 sayılı "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 61, 62 ve 63 sayılı maddeleri ile 5607 sayılı "Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu"nun iki maddesinde değişiklik yapılmış ve Kanuna bir geçici madde eklenmiştir.

- Yapılan ilk değişiklik "Kaçakçılık Suçları" nı tanımlayan 3 üncü maddenin 22 nci fıkrasına yapılan ilave ile gerçekleşmiştir. Anılan ceza artırımı fıkrasına indirim hükmü eklenmiştir. Buna göre kaçakçılık suçlarının konusunu oluşturan eşyanın değerinin hafif olması halinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması halinde ise üçte birine kadar indirilecektir.
- Ceza hukukunda suç tanımı sarıh olmak durumundadır. Suçlar kişiden kişiye farklı anlam içerecek kavramlarla açıklanamaz. 22 inci fıkranın artırımı hükmünde de "eşya değerinin fahiş olması halinde" şeklinde muğlak bir ifade vardı. Yeni kanunla getirilen indirim hükümlerinde de "eşya değerinin hafif olması" ya da "eşya değerinin pek hafif olması" gibi kişiden kişiye farklılık gösterebilecek "eşya değeri" tanımına göre cezada artırımı veya indirim yapılması genel hukuk kurallarına uygunluk göstermemektedir. Buna karşın, kanun koyucunun iradesinin suçların hafifletilmesinden yana oluştuğunu belirtmek yanıtıcı olmayacaktır.
- Diğer değişiklik, 5607 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin 2 nci maddesinde yapılmıştır. Eski hükümde etkin pişmanlık sadece "soruşturma evresinde" gösterilebilir iken, yapılan değişiklikle, "kovuşturma evresinde" de etkin pişmanlık gösterilmesine olanak sağlanmıştır.
- Bilindiği gibi, Cumhuriyet savcıları tarafından yürütülen soruşturma safhası "soruşturma evresi" olarak, mahkeme tarafından dava açılmasından nihai kararın verildiği dava safhası da "kovuşturma evresi" olarak tanımlanmaktadır.
- Yapılan değişiklik sonrasında, kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı "soruşturma evresi sona erinceye kadar" Devlet Hazinesine öderse verilecek ceza yarı oranında indirilecektir. Aynı kişi suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı "kovuşturma evresinde hüküm verinceye kadar" Devlet Hazinesine ödediği takdirde verilecek ceza üçte bir oranında indirilecektir.
- Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hakim tarafından sanığa ihtar edilecektir. Mükerrirler veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bu indirim uygulanmayacaktır.
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na eklenen geçici 12 inci madde ile de haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında bulunanların da doksan gün içinde başvurması halinde bu indirim hakkından yararlanması olanağı sağlanmıştır. Buna göre, dosyası infaz aşamasında olanlar etkin pişmanlık gösterir ve suç konusu eşyanın gümrüklenmiş

değerinin iki katı parayı devlet hazinesine ödediği takdirde cezası üçte bir oranında indirilecektir.

- Geçici 12 inci maddenin ikinci fıkrası ise temyiz aşamasındaki davalarla ilgili yapılacak işlemi düzenlemiştir. Buna göre, bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalarda lehe değerlendirme yapılacak dosyalar hakkında bozma kararı verilecek; Yargıtay Cumhuriyet başsavcılığında bulunan dosyalar ise ilk derece mahkemelerine iade edilecektir.
- **TRANSİT SÜRE AŞIMLARINDA CEZA UYGULANMAMASI**

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 96603261-120.01.02.06 sayılı "Transit Süre Aşımalarında Ceza Uygulanmaması" konulu yazısına istinaden; "Koronavirüs (2019-nCoV) salgını nedeniyle İran ve Irak'a açılan kara hudut kapılarındaki giriş ve çıkışların kısıtlanmasının transit rejimi kapsamında yük taşıyan araçların transit süresi sınırını aşmasına neden olabildiği, bu durumda cezai müeyyide uygulanıp uygulanmayacağı hususunda bazı gümrük idarelerinde tereddütlerin yaşandığının anlaşıldığından bahisle; transit süre sınır aşımalarının, Koronavirüs (2019-nCoV) salgını nedeniyle İran ve Irak'a açılan kara hudut kapılarında giriş ve çıkışların kısıtlanmasından kaynaklı olduğunun tespit edilmesi halinde para cezası uygulanmaması gerektiği bildirilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yeniden yapılan değerlendirme neticesinde, yükümlülerin mağduriyetine sebebiyet verilmemesini teminen, ikinci bir talimata kadar tüm transit süre sınırı aşımalarında para cezası uygulanmamasının uygun bulunduğu bildirilmiştir.

YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19) SALGINININ EKONOMİK VE SOSYAL HAYATA ETKİLERİNİN AZALTILMASI

❖ EKONOMİK İSTİKRAR KALKANI PAKETİ

Ekonomik İstikrar Kalkanı paketiyle, KOVID-19 salgınının etkilerini azaltmak için toplamda 100 milyar liralık bir kaynak setini devreye alınacaktır. Ekonomik İstikrar Kalkanı paketiyle, KOVID-19 salgınının etkilerini azaltmak için toplamda 100 milyar liralık bir kaynak setini devreye alınacaktır.

Cumhurbaşkanımız tarafından yapılan basın açıklamasında sektörümüzü etkileyen destekler aşağıda yer almaktadır:

- Perakende, AVM, Demir-Çelik, Otomotiv, Lojistik-Ulaşım, Sinema-Tiyatro, Konaklama, Yiyecek-İçecek, Tekstil-Konfeksiyon ve Etkinlik-Organizasyon sektörleri için Muhtasar ve KDV tevkifatı ile SGK primlerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ödemelerini 6'şar ay ertelenecek,
- KOVID-19 salgınıyla ilgili tedbirlerden etkilendiği için nakit akışı bozulan firmaların bankalara olan kredi anapara ve faiz ödemelerini asgari 3 ay öteleyecek ve gerektiğinde bunlara ilave finansman desteği sağlanacak,
- Bu dönemde işlerinin olumsuz etkilendiğini beyan ederek talepte bulunan esnaf ve sanatkârların Halkbank'a olan kredi borçlarının, Nisan, Mayıs ve Haziran anapara ve faiz ödemelerini 3 ay süreyle ve faizsiz olarak ertelenecek,
- Kredi Garanti Fonu limitini 25 milyar liradan 50 milyar liraya çıkartacak, kredilerde önceliği gelişmelerden olumsuz etkilendiği için likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ'lere verilecek,
- Virüsün yayılmasına karşı alınan tedbirlerin etkisiyle Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında temerrüde düşen firmaların kredi siciline "mücbir sebep" notu düşülmesini sağlanacak,
- Asgari ücret desteğini devam ettirilecektir.

❖ YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19) SALGINININ EKONOMİK VE SOSYAL HAYATA ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA KANUN

“7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 17.04.2020 tarih ve 31102 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanmıştır”

- Düzenlemeye göre, ücretsiz izne ayrılan **kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan** veya işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilere günlük **39,24 lira destek** sağlanacaktır.
- **Kısa çalışma ödemelerine** ilişkin **başvurular hızlı** şekilde sonuçlandırılacaktır.
- İşveren, her türlü **iş veya hizmet sözleşmesini**, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller dışında **3 ay** süreyle **feshedemeyecektir**.
- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık **ilan** ve **reklam vergileri** ile yıllık çevre temizlik vergilerinin faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmayacaktır.
- **Sermaye şirketleri**, 30 Eylül 2020'ye kadar 2019 yılı net dönem karlarının yalnızca **yüzde 25'**ine kadarını dağıtabilecektir.
- Üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin **fahiş fiyat artışı** ve **stokçuluk** uygulamalarına yönelik her türlü tedbiri almak amacıyla **Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu** oluşturulacaktır.
- Üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerden, bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapanlara 10 bin liradan **100 bin liraya kadar**; piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetlerde bulunanlara ise 50 bin liradan **500 bin liraya kadar** idari **para cezası** verilecektir.

İlgili Resmi Gazete'ye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm>

❖ COVID-19 SÜRECİNDE TAŞIMACILIK SEKTÖRÜNÜN ALABİLECEĞİ DESTEKLER

- Ziraat Bankası, Vakıfbank ve Halkbank müşterilerinin virüs salgını sürecini mali açıdan en az hasarla atlatabilmesi amacıyla hazırladıkları destek paketlerini devreye aldı.
- KGF teminatlı, İşe Devam Kredi Desteği (Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği), Çek Ödeme Destek Kredisi, Maaş Destek Kredisi ve Borç / Kredi Erteleme imkanları oluşturuldu.
- Türk Eximbank, virüs salgını sürecinden ihracatçıların en az etkilenmesi için destek paketi devreye aldı
- SGK prim ödeme sürelerinin ertelenmiştir.
- Muhtasar ve katma değer vergisi ödemelerinin 6 ay ertelenmiştir.
- Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri uzatılmıştır.

❖ KAMU BANKALARI DESTEKLERİ

- İşe Devam Kredi Desteği
- Çek Ödeme Destek Kredisi
- Maaş Destek Kredisi
- Borç / Kredi Erteleme

	Destek Türü	Koşul 1	Koşul 2	Koşul 3	Koşul 4	Ödeme İmkanı	Limit
1	İşe Devam Kredi Desteği (Ekonomik İstikrar Kalkını Kredi Desteği)	2020 yılı Şubat ayı sonu itibarıyla kayıtlı çalışan sayılarında azaltma yapmamaları gerekmektedir.	Teminat eksikliği bulunan firmaların, krediye erişimi için Hazine Destekli KGF Kefaleti de sağlanabilecektir.	Hazinenin kefalet oranı %80. %20 için şahsi kefalet ipotek çek vb.	Hazinenin kefalet oranı %80. %20 için şahsi kefalet ipotek çek vb.	6 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 36 ay vadeli ve yıllık % 7,5 faiz oranlı. 0,75 Banka 0,75 KGF komisyonu var.	Ciro (TL) Azami Kredi Tutarı (TL) 0-25 Milyon 12.500.000 25-125 Milyon 62.500.000 125 Milyon üzeri 125.000.000
2	Çek Ödeme Destek Kredisi	Çek bordrosunda yer alan çeklerin keşide tarihi azami 30.06.2020 (dahil) olabilecektir.	25 Mart öncesi faturalarla bağlantılı çek olmalı	Kredi çek gününde kullanılıyor	Hazinenin kefalet oranı %80. %20 için şahsi kefalet ipotek çek vb.	3 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz dönemli olmak üzere azami 12 ay vadeli olarak yıllık %9,50 faiz oranı ve %0,5 banka %0,5 KGF komisyonu ile taksitli olarak kullanılacak ve aylık eşit taksitli olarak geri ödenecektir.	Ciro (TL) Azami Kredi Tutarı (TL) 0-25 Milyon 1.250.000 25-125 Milyon 6.250.000 125 Milyon üzeri 12.500
3	Maaş Destek Kredisi	Maaşları bankadan alınması şart (maaş ödeme anlaşması olmalı)	Son ay SGK bildirgesi ve bordroya göre limit belirleniyor. 6 aylık ücret ödeme tutarı kadar kredi verilmektedir.			Kredinin aylık eşit taksitli olarak kullanılması durumunda azami 6 aya kadar Anapara ve Faiz ödemesiz dönem olmak üzere toplam 36 ay vade uygulanabilecektir.	6 aylık ücret tutarı
4	Borç / Kredi Erteleme	23 Mart 2020'den önce kullanılan Kurumsal Kredi taksit ödemelerinizi Nisan Mayıs Haziran taksitleri 6 aya kadar ertelenebilir. Spot yeni bir kredi yapıp 6 aya kadar ertelenmektedir.					Limit yok/3 Taks

❖ PRİM ÖDEME SÜRELERİNİN ERTELENMESİ

Bu kapsamda, 24/03/2020 tarihli, 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca 01/04/2020 ila 30/06/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen:

Bu kapsamda, 24/03/2020 tarihli, 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca 01/04/2020 ila 30/06/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen:

- Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflere,
- Korona virüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla;
  - Alışveriş merkezleri dahil perakende,

- Sağlık hizmetleri,
- Mobilya imalatı
- Demir çelik ve metal sanayii,
- Madencilik ve taş ocakçılığı,
- Bina inşaat hizmetleri,
- Endüstriyel mutfak imalatı,
- Otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı,
- Araç kiralama,
- Depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım,
- Sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler
- Matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri,
- Tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri,
- Lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri,
- Tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti,
- Halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükellefler,

Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflere ait,

iş yerlerinde 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenlerinin,

• Köy ve mahalle muhtarları ile isteğe bağlı sigortalılar hariç kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan,

- Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
- Tarımsal faaliyette bulunanlar ile
- Tüzel kişilikleri yukarıda belirtilen ve ana faaliyet alanları itibarıyla mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen; anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortaklarından,

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (Bağ-Kur) sigortalısı olanların:

- 2020/Nisan ayı sonuna kadar ödenmesi gereken 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, 31/10/2020 tarihinin cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle 02/11/2020 tarihine,
- 2020/Mayıs ayı sonuna kadar ödenmesi gereken 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, 30/11/2020 tarihine,
- 2020/Haziran ayı sonuna kadar ödenmesi gereken 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, 31/12/2020 tarihine ertelenmiştir.

• Erteleme nedeniyle 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır.

• Ayrıca, İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenler ile isteğe bağlı sigortalılar hariç 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan;

- 22/03/2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşını doldurmuş olanların,
- Kronik rahatsızlığını sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edenlerin,

mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primleri, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 üncü günün sonuna kadar ertelenmiştir.

• 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerinde ertelemeye gidilmemiş olup cari usul ve sürelerle göre işlem yapılacaktır.

❖ KAMU BANKALARINDAN 'İŞE DEVAM' KREDİSİ

Halkbank, Ziraat Bankası, Vakıfbank, 'Ekonomik İstikrar Kalkanı' tedbirleri doğrultusunda yeni finansal destek adımlarını açıkladı. Kamu bankaları tarafından başta KOBİ'ler olmak üzere kurumsal ve ticari ölçekteki firmaların işletme sermayesi ihtiyaçları için 'İşe Devam Kredi Desteği' hayata geçirildi. Söz konusu destek için herhangi bir sektör ayrımı gözetilmeksizin salgından ekonomik olarak olumsuz etkilenen tüm firmalar başvuruda bulunabilecektir.

Kredi desteğini kullanacak firmaların 2020 yılı Şubat ayı sonu itibarıyla kayıtlı çalışan sayılarında azaltma yapmaması ön koşulu bulunmaktadır.

Teminat eksikliği bulunan firmaların, krediye erişimi için Hazine Destekli KGF Kefaleti de sağlanabilecektir. Kredi desteği; 6 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 36 ay vadeli ve yıllık % 7,5 faiz oranlı olacaktır. Bankalar 26 Mart 2020 tarihinden itibaren talepleri kabul etmeye başlayacaklardır. KOBİ-KOBİ Dışı İşletmeler bazında azami kredi tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

YILLIK CİRO (TL)	AZAMI KREDİ TUTARI (TL)
0-25 Milyon	10.000.000
25-125 Milyon	25.000.000
125 milyon üzeri	100.000.000

Kaynak: <https://www.halkbank.com.tr/21479-ise-devam-kredi-destegi>

❖ TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ'NİN "ÇEK ÖDEME DESTEK KREDİSİ" VE "KREDİ DESTEĞİ" HAKKINDAKİ AÇIKLAMASI

Koronavirüs salgınının istihdam, üretim, ticaret ve ödeme sistemine olası etkilerini en az düzeyde tutmak amacıyla uygulamaya alınan "Ekonomik İstikrar Kalkanı" tedbirlerinin sağlıklı olarak işlemesi ve ekonomik faaliyetin desteklenmesi için bankacılık sektörü tarafından uygulamalar başlatılmıştır.

Hazine destekli, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile başta KOBİ'ler olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin, bugüne kadar gerçek ticari işlemlerine dayalı olarak keşide ettikleri ve edebilecekleri çeklerinin ödenmesi amacıyla, her bir banka tarafından ayrı ayrı belirlenmek üzere tahsis edilen limitler dahilinde kredi kullanılmaya devam edileceği bildirilen Türkiye Bankalar Birliği açıklamasında, "Çek Ödeme Destek Kredisi" ile müşterilerin ticari itibarlarının korunmasına katkı sağlanmasının amaçlandığı ifade edilmiştir.

Açıklamada, kredi desteğinin 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık yüzde 9,5 faizli olacağı bildirilmiştir

1- Çek Ödeme Destek Kredisi

Hazine destekli, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile başta KOBİ'lerimiz olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin, bugüne kadar gerçek ticari işlemlerine dayalı olarak keşide ettikleri ve edecekleri çeklerinin ödenmesi amacıyla, her bir banka tarafından ayrı ayrı belirlenmek üzere tahsis edilen limitler dahilinde kredi kullanılmaya devam edilecektir.

“Çek Ödeme Destek Kredisi” ile müşterilerin ticari itibarlarının korunmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır. KOBİ ve KOBİ dışı işletmeler bazında azami kredi tutarları aşağıdaki gibidir:

Yıllık ciro (TL)	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 milyon	1 milyon
25-125 milyon	5 milyon
125 milyon üzeri	10 milyon

2- Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği

Yukarıdaki uygulamaya ek olarak bankalar, başta KOBİ'lerimiz olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin işletme sermayesi ihtiyaçları için “Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği” ne başlayacaktır. Kredi desteğini kullanacak firmaların, 2020 yılı Şubat ayı sonu itibarıyla kayıtlı çalışan sayılarında kredi vadesi boyunca azaltma yapmaması ön koşulu bulunmaktadır.

Teminat eksikliği bulunan müşterilerin, krediye erişim imkanı için Hazine destekli KGF kefaleti de sağlanabilecektir. Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır.

KOBİ ve KOBİ dışı işletmeler bazında azami kredi tutarları aşağıdaki gibidir:

Yıllık ciro (TL)	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 milyon	5 milyon
25-125 milyon	25 milyon
125 milyon üzeri	50 milyon

Sektör farkı olmaksızın, salgından ekonomik olarak olumsuz etkilenen kurumsal ve ticari müşteriler her iki kredi paketine de başvurabileceklerdir. Uygulamaya katılacak olan bankalar, katılımlarını en kısa sürede kamuoyuna duyurup, 30 Mart 2020 tarihinden itibaren talep kabul etmeye başlayacaklardır.

❖ KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ

KOVID-19 virüsü salgını doğrultusunda alınan önlemler nedeniyle salgından olumsuz yönde etkilenen işletmeler için kısa çalışma uygulamasına gidebilecekleri ve 23.03.2020 tarihinden itibaren Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezlerine özel olarak oluşturulan elektronik posta adreslerine gerekli belgeleri göndermek suretiyle uygulama için başvurabilecekleri duyurulmuştur.

Ayrıca işverenlerin kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmesi iş müfettişleri tarafından yapılacak incelemeler sonrasında taleplerinin uygun görülmesi, kısa çalışma ödeneğinde faydalanacak

çalışanların kısa çalışma başlangıç tarihinden itibaren işsizlik sigortası primlerinin üç yıl içinde en az 600 gün ödeme yapmış olması, kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması ve iş müfettişleri tarafından yapılan çalışmaların sonucunda çalışan bilgilerinin kısa çalışmaya katılacakların listesinde yer alması gerekiyordu.

Söz konusu husus ile ilgili 7226 sayılı Bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun ile 4447 sayılı İşsizlik Sigorta Kanunu'nun Ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasına geçici madde-23 eklenmiştir. Eklenen bu madde ile;

- 30/06/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere Covid-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvurularında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki 60 gün hizmet akdine tabi olması ve son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması şeklinde değiştirilmiştir.
- Kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanun'un 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerektiği ve bu madde kapsamında yapılan başvuruların, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacağı belirtilmiştir.

Kısa Çalışma Ödeneğine İlişkin Açıklamalar;

Genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere (Cumhurbaşkanı kararı ile 6 aya kadar uzatılabilir) sigortalılara çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlayan bir uygulamadır.

İşçinin Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanabilmesi İçin;

1. İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,
2. İşçinin kısa çalışmanın başladığı tarihte, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanmış olması (Kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde en az 600 gün süreyle işsizlik sigortası primi ödemiş olanlar),
3. İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması gerekmektedir.

Konuyla ilgili olarak UND çözüm ortağı BDO'nun sirkülerine ulaşmak için; [Lütfen Tıklayınız](#)

❖ TÜRK EXIMBANK, VİRÜS SALGINI SÜRECİNDEN İHRACATÇILARIN EN AZ ETKİLENMESİ İÇİN DESTEK PAKETİ DEVREYE ALDI

Türk Eximbank, virüs salgını sürecinden ihracatçıların en az etkilenmesi için destek paketi devreye aldı. Buna göre kredi geri ödeme vadeleri uzatıldı, taahhüt kapatmaya ilave 1 yıl eklendi, sigorta limitlerinde alıcıya tanınan vadeler ücretsiz uzatıldı, reeskont kredilerinde 2 yıl vade imkanı sağlandı.

Kredi geri ödeme vadeleri uzatıldı

İhracatçılarımızın daralan talepten veya virüsün yayılmasını engellemek için ülkelerin uyguladığı kısıtlamalardan etkilenmemeleri için Türk Eximbank'ın TCMB kaynaklarından ve kendi kaynaklarından kullandığı kredilerin vadesi Haziran sonuna kadar gelecek kredi geri ödemelerinde firmaların talepleri doğrultusunda 3 ile 6 aya kadar uzatılacaktır. Bu bağlamda ihracatçılarımızın faiz ödemeleri de 6 ay ertelenebilecektir.

Taahhüt kapatmaya ilave 1 yıl

Kısa vadeli kredilerde 2 yıl olan taahhüt kapatma süresi henüz taahhüdü kapatılmamış olan ve taahhüt süresi dolmasına karşı ceza uygulanmamış olan krediler ile Haziran sonuna kadar kullanılacak tüm krediler için 3 yıla çıkarılarak ihracatçılara ihracat yapmaları için verilen süre ilave 1 yıl arttırılmıştır. Taahhüt kapatma cezalarında da indirim devam edilecek olması ihracatçılara bu sıkıntılı dönemde ilave 1 yıl sürenin yanında maliyet avantajı da sağlayacaktır.

Reeskont kredilerinde 2 yıl vade imkanı

Türkiye'nin en uygun maliyetli kredilerinden olan ve ihracatçıların büyük teveccüh gösterdiği reeskont kredilerinin daha önce azami 1 yıl olan kredi vadeleri bu zor dönemde ihracatçılarımızın finansal yüklerini azaltmak için azami 2 yıla çıkarılacaktır.

Sigorta limitlerinde alıcıya tanınan vadeler ücretsiz uzatıldı

Haziran ayı sonuna kadar alıcı firmaların sigortalı firmalardan talep edeceği 3 aya kadarki vade uzatımlarında sigortalı firmalardan herhangi bir ek sigorta primi alınmayacaktır. Ayrıca sigortalı firmalar tarafından ödenmekte olan sigorta primleri ve alıcı analiz ücretlerinin vadelerinin 30 gün uzatılarak sigorta ürününden yararlanan ihracatçılarımıza kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Eximbank Genel Müdürü Ali Güney yaptığı açıklamada; "Ekonomi İstikrar Kalkanı paketi doğrultusunda ihracatçılarımızın azalan siparişlerden etkilenmemeleri, üretimlerine devam etmeleri ve istihdam kaybı yaşamamaları için destek programımızı devreye aldık." ifadelerine ek olarak üretime devam eden ihracatçıların siparişlerin azalmasından dolayı birikecek stoklarına ilişkin de finansal çözüm üzerinde çalıştıkları müjdesini verdi.

❖ KORONAVİRÜS SALGININDAN ETKİLENMELERİ NEDENİYLE BEYANLARI UZATILARAK ÖDEMELERİ ERTELENEN MÜKELLEFLER HAKKINDA DUYURU

Koronavirüs Salgınından ve Bu Kapsamda Alınan Tedbirlerden Doğrudan Etkilenen Mükelleflerin 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Mücbir Sebep Hükümlerinden Faydalanmasına İlişkin Tebliğ ile, salgından doğrudan etkilenen ve ana faaliyetleri itibariyle, alışveriş merkezleri dahil perakende ticaret, demir çelik ve metal sanayii, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, depolama faaliyetleri dahil **LOJİSTİK VE ULAŞIM**, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kiraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile etkinlik ve organizasyon hizmetlerinin yanı sıra sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaatı ve özel inşaat faaliyetleri, endüstriyel mutfak imalatı, araç kiralama ile matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayıncılık faaliyetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir.

Söz konusu Tebliğe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz: <https://www.gib.gov.tr/node/143134>

❖ MUHTASAR VE KATMA DEĞER VERGİSİ ÖDEMELERİNİN 6 AY ERTELENMESİNE YÖNELİK AÇIKLAMA

Koronavirüs (COVID-19) salgınından doğrudan etkilenen mükelleflerin Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında ödemeleri gereken muhtasar (ücret, kira, serbest meslek kazancı dâhil olmak üzere muhtasar beyanname ile beyan edilen tüm tevkifatlar) ve katma değer vergilerinin (katma değer vergisi ve katma değer vergisi tevkifatına ilişkin olanlar) ödemelerinin 6 ay ertelenmesine yönelik olarak gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda bahse konu ödemeleri 6 ay süre ile ertelenen mükelleflerin faaliyet alanları ana hatları ile aşağıda yer almaktadır. Söz konusu faaliyet alanlarına yönelik detaylı açıklamalar ile uygulamaya ilişkin esaslar ileride yapılacak açıklamalarda duyurulacaktır.

1. Lojistik-Ulaşım

Hava, kara, demiryolu, deniz ve her türlü su yolu ile yapılan her türlü şehir içi ve şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı, otoyol, tünel ve köprü işletmeciliği, depolama ve antrepoculuk faaliyetleri, havaalanı yer hizmetleri gibi her türlü lojistik ve ulaşım hizmetleri

2. Perakende Ticaret ve Alış Veriş Merkezleri

Market, büfe, bakkal, şarküteri, manav, dondurmacı, tuhafiyeci, kasap, inşaat malzemeleri satışı, küçük ev eşyaları ile beyaz eşya satışı, mobilya satışı, ev tekstili, kitap ve kırtasiye, gazete ve dergi, ayakkabı ve giyim eşyası perakende satışı, oyuncakçı, tıbbi ve ortopedik ürünler, eczane, kuyumcu, çiçekçi, pazarcılar, balıkçılar, pastane ve fırınlar, kişisel bakım ve kozmetik ürünlerinin satışı vb. her türlü ürünün perakende olarak satışına yönelik faaliyetler ile alışveriş merkezleri ve buralarda perakende satış faaliyetinde bulunanlar

3. Demir Çelik ve Metal Sanayii

Demir, çelik, alüminyum, bakır, kurşun, çinko, kalay imalatı ile bunların imalatçıları tarafından satışı

4. Otomotiv

Otomobil, kamyon, kamyonet, otobüs, minibüs, midibüs, traktör, motosiklet, römork, karavan gibi tüm motorlu kara taşıtlarının imalatı ile toptan ve perakende satışı

5. Sinema ve Tiyatro Faaliyetleri

Tiyatro, opera, bale, sinema, konser gibi her türlü sanatsal faaliyetler

6. Konaklama

Otel, motel, pansiyon, tatil köyü gibi konaklama faaliyetleri, tur operatörü ve seyahat acenteliği faaliyetleri, rezervasyon hizmetleri gibi her türlü konaklama ve buna ilişkin faaliyetler

7. Yiyecek ve İçecek Hizmetleri

Lokanta, kafe, kiraathane, kahvehane, çay ocakları, kantinler, ulaşım araçlarında bulunan büfeler gibi her türlü yiyecek ve içeceklerin sunumuna yönelik hizmetler

8. Tekstil ve Konfeksiyon Faaliyetleri

Kumaş ve iplik imalatı, her türlü pamuktan, yünden, tiftikten, elyaftan ve kumaştan mamul ürünlerin imalatı ile giyim ve ev tekstili ürünlerinin imalatı ile satışı gibi her türlü tekstil ve konfeksiyon imalat ve satışı

9. Etkinlik ve Organizasyon

Gösteri, kongre, konferans, ticari fuar ve etkinliklerin organizasyonu ile internet kafe, oyun, düğün ve nikâh salonu, spor merkezleri gibi yerlerde gerçekleştirilen her türlü etkinlik ve organizasyon faaliyetleri

Kaynak: <https://www.gib.gov.tr/muhtasar-ve-katma-deger-vergisi-odemelerinin-6-ay-ertelenmesine-yonelik-aciklama>

❖ MERKEZ BANKASI KORONAVİRÜSÜN OLASI EKONOMİK VE FİNANSAL ETKİLERİNE KARŞI ALINAN TEDBİRLERİ AÇIKLADI

Koronavirüs (Covid-19) salgınının küresel çapta yarattığı belirsizliğin Türkiye ekonomisi üzerindeki olası olumsuz etkilerinin sınırlandırılması amacıyla, bankaların Türk lirası ve yabancı para likidite yönetiminde esneklik sağlanarak öngörülebilirliğin artırılmasına, reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamını teminen bankalara hedefli ilave likidite imkânları tanınmasına, reeskont kredi düzenlemeleriyle ihracatçı firmaların nakit akışının desteklenmesine yönelik Merkez Bankası tarafından bir takım tedbirler alınmıştır.

Kaynak: [Merkez Bankası'nın 17 Mart 2020 Tarihinde Aldığı Kararlara Dair Bilgi Notu için Lütfen Tıklayınız.](#)